PIĄTEK
13 lutego 1948 r.

CZYTELNIK

Nr 43 (1072) — Rok IV

Dziennik Zachodni

Wyd. ABCDEFG

Cena 3 zł

Wielki proces w Warszawie

Zdrada i szpiegostwo

Kainowe zbrodnie członków NSZ i OP

Warszawa (PAP). Dnia 11 bm. przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie rozpoczął się proces członków organizacji OP i NSZ, oskarżonych o współpracę z okupantem i działalność szpiegowską na szkodę państwa polskiego. — Sądowi przewodniczył ppłk. Janowski, jako ławnicy zasiadają: mjr. Chojnacki i por. Szczepański. Oskarżają prokuratorzy: ppłk. Szpondrowski i mjr. Dytry. Obronę wnoszą adwokaci: Boczkowski, Wagner i Landau.

Główny oskarżony, Kasznica Stanisław, jako członek komitetu politycznego OP i szef wydziału organizacyjnego komendy głównej NSZ, a w późniejszym okresie okupacji przeciwdziałał akcji społeczeństwa polskiego, skierowanej przeciwko hitlerowskiemu okupantowi i dobrowolnie współdziałał z gestapo i władzami niemieckimi w ściganiu i prześladowaniu działaczy demokratycznych.

Po wyzwoleniu kraju, będąc na stanowisku komendanta głównego NSZ Kasznica organizował i kierował siecią wywiadowczą, zaś gromadzone wiadomości, zawierające tajemnice państwowe, przekazywał zagranicznym ośrodkom dyspozycyjnym. Na pracę szpiegowską w kraju otrzymał z zagranicy około 30 tysięcy dolarów, z czego część zatrzymywał dla siebie jako wynagrodzenie za prace organizacyjne.

Oskarżony Paszkiewicz Mieczysław, będąc członkiem OP i NSZ, w czasie okupacji przeciwdziałał akcji społeczeństwa polskiego, skierowanej przeciwko okupantowi, zaś po wyzwoleniu kraju, jako szef szóstego oddziału komendy głównej NSZ, kierował działalnością wywiadowczą i propagandową na szkodę państwa polskiego. Za prace organizacyjną pobierał około 60 tys. zł miesięcznie.

Oskarżony Neyman Lech w czasie okupacji działał na korzyść Niemców w ramach OP i NSZ, jako członek komitetu politycznego OP i komendanta krakowskiego okręgu NSZ. Po wyzwoleniu kraju zajmował w tych organizacjach kierownicze stanowisko, prowadząc działalność na szkodę państwa polskiego. Za pracę organizacyjną pobierał około 40 tysięcy złotych miesięcznie.

Oskarżona Żelazowska - Skołłowska Stefania, będąc członkinią OP pełniła po wyzwoleniu funkcję kierowniczki zagranicznego punktu kontaktowego sieci wywiadowczej. Za pracę w organizacji otrzymywała 10 tys. złotych miesięcznie.

Oskarżona Salska Wanda brała po wyzwoleniu kraju czynny udział w OP i NSZ, pełniąc funkcję łączniczki punktu kontaktowego siatki wywiadowczej i sekretarki komendanta głównego NSZ. Za pracę organizacyjną otrzymywała 15 tys. zł miesięcznie.

Oskarżony Jastrzębski pełnił po wyzwoleniu funkcję łącznika komendy głównej NSZ.

Co robili oskarżeni w czasie okupacji

W toku śledztwa ustalono, że oskarżeni Kasznica Stanisław, Neyman Lech, Paszkiewicz Mieczysław i Salska Wanda byli jeszcze przed wojną czołowymi działaczami OP. Oskarżeni Kasznica i Neyman reaktywowali w okresie okupacji komitet wykonawczy OP.

W końcu 1942 r. ugrupowania demokratyczne rozszerzyły swą aktywną działalność, przystępując do bezwzględnej walki z okupantem niemieckim. **W tym czasie organizacja OP, celem silniejszego przeciwstawienia się prądom demokratycznym i celem osłabienia walki z Niemcami rozpoczęła pertraktacje ze Stronnictwem Narodowym w sprawie połączenia swych organizacji wojskowych, politycznych i cywilnych. W wyniku tych pertraktacji została zawarta umowa pomiędzy OP i SN. W szczególności postanowiono połączyć od razu organizację wojskową SN — NOW z organizacją wojskową OP — związkiem jaszczurczym w jedną organizację pod nazwą NSZ** (Narodowe Siły Zbrojne). Organizacje polityczne SN i OP postanowiono połączyć w jedną całość i nadać im nazwę „Obozu Narodowego". Nad całością, jako władzę zwierzchnią, ustanowiono tymczasową narodową radę polityczną, do której z ramienia OP wszedł m. in. osk. Kasznica.

„Trójki antykomunistyczne"

Z początkiem 1943 roku Kasznica zaczął organizować tzw. **„trójki antykomunistyczne"**, grupujące ponad 200 ludzi, wyposażonych w broń maszynową, ręczną, granaty i broń krótką. **„Trójki antykomunistyczne" prowadziły na rozkaz Kasznicy wywiad, ustalając m. in. adresy działaczy lewicowych, a w szczególności działaczy PPR i członków Armii Ludowej** oraz osób z nimi współpracujących, a następnie ich mordowały.

Kasznica opracował również regulamin sądów kapturowych, zadaniem których było wydawanie „wyroków śmierci" na działaczy demokratycznych.

Do listopada 1943 r. trójki antykomunistyczne, podległe oskar-

(Dokończenie na str. 2)

Przed kilkoma dniami dokonano otwarcia dwóch nowych mostów na Odrze pod Szczecinem. Na uroczystość otwarcia przybyli przedstawiciele władz i liczni goście. Na zdjęciu u dołu od lewej: wiceminister Komunikacji Balicki, min. Komunikacji Rabanowski, min. Grosz i ambasador brytyjski sir Garner z małżonką.
Foto Ag. Il. API

Dziś w numerze:

Gorzej niż w 1929 r.

Gwałtowna baissa na giełdach USA

Chicago (API). Sfery gospodarcze Stanów Zjednoczonych są przerażone dalszą niezwykłą zniżką cen zboża na giełdach amerykańskich. **Agencja United Press podała dziś rano, że spadek cen w ciągu jednego miesiąca pobił wszelkie rekordy giełdy chicagowskiej w ciągu jej 100-letniej historii.**

Radio brytyjskie donosi, że ceny zboża spadły wczoraj o dozwoloną ilość punktów w ciągu kilku minut od otwarcia giełdy. Ceny zboża na giełdach od Danii do Australii spadały wczoraj bez przerwy. Przewodniczący komisji izby rolniczej Clifford Hope oświadczył, **że spadek cen, może zmienić całkowicie sytuację gospodarczą w Stanach Zjednoczonych.**

Koresp. „Manchester Guardian" donosi, że pomimo pierwszego spadku cen, który został zanotowany na początku tygodnia i który, jak ogłosiła giełda chicagowska był największym spadkiem w ciągu 23 lat, farmerzy zażądali ponownie otwarcia sprzedaży.

Wskutek tego ceny spadły ponownie. W Kansas City i Minneapolis ceny zboża obniżyły się do dozwolonego poziomu. W Nowym Orleanie jeszcze przed rozpoczęciem sprzedaży bawełny na giełdzie, cena jej spadła o 30 punktów poniżej dozwolonego poziomu 200 punktów. Cena pszenicy na giełdzie chicagowskiej spadła w ciągu trzech tygodni o 65 i pół centa z poziomu 3 dolarów 6 centów. **Chicagowska izba handlowa stwierdza, że spadek cen na giełdzie jest dużo gwałtowniejszy i drastyczniejszy niż spadek, który zapoczątkował załamanie gospodarcze z roku 1929.**

Nadchodzą już również wiadomości o zniżce płac. W Metro Goldwyn Mayer, płace wszystkich dyrektorów wykonawczych zostały zredukowane do połowy, łącznie z pensją naczelnego dyrektora Samuela Goldwyna.

Egipt nie zgodzi się na przeprowadzenie ameryk. rurociągów naftowych

Londyn (PAP). Syria odmówiła Stanom Zjednoczonym zgody na przeprowadzenie przez jej terytorium rurociągów naftowych, biegnących do Morza Śródziemnego. W związku z tym inżynierowie amerykańscy opracowują obecnie plany przeprowadzenia tych rurociągów przez Egipt.

Jednakowoż, wedle dziennika „Al Mysri", Egipt również kategorycznie sprzeciwi się tym planom. **„Kraj nasz jeszcze nie zapomniał** — pisze dziennik — **że budowa Kanału Suezkiego pociągnęła za sobą okupację Egiptu przez Anglików".**

Uchwały frankfurckie są niebezpieczne
stwierdza min. Masaryk

Praga (PAP). Minister Masaryk oświadczył na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Zgromadzenia Narodowego, **że porozumienie frankfurckie w sprawie reorganizacji administracji Bizonii stanowi niebezpieczeństwo dla Czechosłowacji, ponieważ Niemcy uzyskali możność działania bez ponoszenia jakiejkolwiek odpowiedzialności.** Zrewidowany plan odszkodowań niemieckich umożliwia — zdaniem ministra — odrodzenie produkcji tego państwa do poziomu z 1936 r. **wbrew postanowieniom poczdamskim.**

Minister Masaryk zakomunikował również, że rząd czechosłowacki złożył protest przeciwko działalności wysiedlonych Niemców sudeckich, zwłaszcza w Bawarii gdzie kampania na rzecz powrotu tych Niemców do Czechosłowacji cieszy się nawet półoficjalnym poparciem.

Protest niemieckiej partii komunistycznej

Berlin (PAP). Kierownictwo Partii Komunistycznej w zachodnich strefach Niemiec wystąpiło z oświadczeniem, ostro potępiającym uchwały frankfurckie.

W oświadczeniu stwierdza się że niedemokratyczny parlament, Rada Ekonomiczna i Rada Administracyjna stanowią bazę dla utworzenia odrębnego rządu zachodnich Niemiec. Podkreśla się, że ministrowie krajów Bizonii i reakcyjni politycy *zamierzają przekształcić zachodnie Niemcy w protektorat wielkiego amerykańskiego kapitału w ramach tzw. „bloku zachodniego".*

Na zakończenie partia komunistyczna proponuje utworzyć Wszechniemiecką Radę Konsultatywną. Rada ta stworzyłaby Niemiecki Zarząd Centralny oraz zajęłaby się przygotowaniem do wyborów, jak też do referendum w sprawie jedności Niemiec.

Odezwa intelektualistów niemieckich

Berlin (PAP). Dziennik „Neues Deutschland" zamieścił odezwę podpisaną przez cały szereg wybitnych profesorów, lekarzy i uczonych niemieckich. Odezwa ta, której opublikowanie w amerykańskim sektorze Berlina zostało zabronione, wzywa do odbudowy zjednoczenia narodowego w Niemczech, jako niezbędnego warunku poprawy sytuacji gospodarczej

Kopf zaprzecza polskim oskarżeniom
i — urzęduje w dalszym ciągu

Berlin (API). Korespondent API donosi z Berlina: Urzędujący w dalszym ciągu premier dolnosaski, Kopf, zaprzeczył ponownie faktom zamieszczonym w nowym oskarżeniu polskim. Kopf stwierdził, iż nie mógł brać udziału w wysiedlaniu ludności polskiej z okolic Częstochowy, ponieważ wysiedlanie tego rodzaju należało do kompetencji urzędu ziemskiego SS.

Z oświadczenia Kopfa wnioskować można w każdym razie, iż jest on doskonale zorientowany w uprawnieniach skomplikowanej aparatury hitlerowskiej na obszarach okupowanych w czasie wojny i że znany jest mu fakt wysiedlania spod Częstochowy.

Prasa niemiecka donosi, iż brytyjski minister dla spraw niemieckich, lord Pakenham, zamierza przybyć specjalnie do Hannoveru, aby odbyć tam konferencję z Kopfem. Czy przedmiotem tej rozmowy ma być sprawa wydania wreszcie Kopfa władzom polskim — nie informują.

Rokowania handlowe radziecko-egipskie

Londyn (PAP). Prasa egipska donosi, iż rokowania między Egiptem i ZSRR w sprawie wymiany 76 tys. ton bawełny egipskiej na 100 tys. ton pszenicy radzieckiej przebiegają pomyślnie i winny wkrótce zakończyć się zawarciem odpowiedniej umowy.

Wypowiedź marsz. Sokołowskiego

ZSRR jest nadal za jednością Niemiec

Berlin. (PAP). Prasa berlińska zamieściła wczoraj obszerne sprawozdanie agencji ADN o rozmowie, jaką marszałek Sokołowski przeprowadził z przewodniczącym partii liberalno-demokratycznej dr. Kuelzem i jego zastępcą Leutnantem. Dr. Kuelz postawił pełnomocnikowi radzieckiemu dla Niemiec kilka pytań.

Czy w związku z organizacją Bizonii na zachodzie władze radzieckie planują przeprowadzenie podobnej organizacji państwowej na terenie strefy wschodniej?

Marszałek Sokołowski odpowiedział na to pytanie negatywnie, stwierdzając, że Związek Radziecki był i jest nadal za jednością Niemiec i uważa organizację frankfurcką za godzącą zarówno w jedność jak i demokratyzację Niemiec. Związek Radziecki występował i występuje nadal przeciw jakiemukolwiek podziałowi Niemiec.

Marszałek mówił dalej o obowiązku podjęcia ze strony czynników demokratycznych energicznej walki przeciw sabotażystom, spekulantom i agentom zagranicznego imperializmu.

Inne pytania delegatów partii liberalno-demokratycznej dotyczyły głównie spraw gospodarczych, a zwłaszcza prywatnej inicjatywy.

Radziecka administracja w Niemczech — odpowiedział marszałek Sokołowski — zdecydowana jest rozwijać nadal gospodarkę pokojową w swojej strefie, pozostawiając jej rozwój inicjatywie i aktywności samych Niemców. Najpóźniejsze jednak znaczenie dla tej gospodarki posiadają zakłady przemysłowe, znajdujące się w posiadaniu ludu. Plan rozwoju gospodarki na rok 1948 przewiduje wzrost produkcji od 7 — 10 proc. przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów okupacji i utrzymaniu planu reparacji wojennych bez zmian.

Jasne jest, że po wypełnieniu tego planu nastąpi pewna poprawa bytu, którą odczuje cała ludność. **Administracja radziecka liczy na współpracę nie tylko klasy robotniczej, ale również stanu urzędniczego i mieszczaństwa, które będzie tak samo zainteresowane w rozwoju gospodarki pokojowej swego kraju.**

Zacięte walki 8 km od Mukdenu

Londyn (PAP). Agencja Reutera donosi, powołując się na oficjalny komunikat rządu Kuomintangu, iż chińska armia ludowa znajduje się w odległości 8 km. od Mukdenu. W mieście słychać wyraźnie odgłosy karabinów maszynowych.

Rewelacyjne szczegóły historycznych dokumentów

Brytyjski ambasador spiskował z Hitlerem

Anglosasi marzyli o przyjaźni z Niemcami

Moskwa. (API) Komunikat Tass dotyczący rozmowy przeprowadzonej między Hitlerem i brytyjskim min. spraw zagr. Halifaxem 19. 11. 1937 r. stwierdza, iż *rząd brytyjski patrzył przychylnie na hitlerowskie plany „przyłączenia" Gdańska, Austrii i Czechosłowacji do Niemiec.* W. Brytania zainteresowana była jedynie w tym, aby zmiany na lądzie europejskim odbywały się na drodze pokojowej, gdyż użycie innych metod mogłoby doprowadzić do dalszych komplikacyj niepożądanych ani dla Fuehrera, ani też dla innych państw.

„Szczera przyjaźń z Niemcami"

Inny dokument dotyczy rozmowy przeprowadzonej między Hitlerem a brytyjskim ambasadorem w Berlinie, Sir Neville Hendersonem, która odbyła się 3 marca 1938 r. w obecności Ribbentroppa. Henderson powiedział wówczas na temat szykującego się porozumienia: *„Nie jest to żadna nowa kombinacja handlowa, ale próba stworzenia podstawy dla szczerej i serdecznej przyjaźni z Niemcami, która rozpocznie się poprawą sytuacji, a zakończy duchem przyjaznego porozumienia."*

Radzieckie biuro informacyjne przypomina następnie wypadki, które zaszły bezpośrednio po podpisaniu układu monachijskiego. 19 września 1938 r., w 4 dni po spotkaniu Hitlera z Chamberlainem w Berchtesgaden, przedstawiciele francuskiego i brytyjskiego rządu zażądali od Czechosłowacji oddania Niemcom terenów sudeckich. Utrzymywali oni, że jeżeli żądanie to nie zostanie spełnione, będzie niemożliwością zachować pokój i zaspokoić życiowe interesy Czechosłowacji.

20 września rząd czechosłowacki udzielił odpowiedzi na propozycje anglo-fracuskie i oświadczył, że „przyjęcie ich byłoby równoznaczne z całkowitym rozbiciem państwa". Podkreślił on, że w wyniku tego równowaga sił w Europie zostałaby zburzona, co przyniosłoby daleko idące konsekwencje dla wszystkich narodów, a w szczególności dla Francji. Pomimo tego „ostatniego apelu" Czechosłowacji, rządy Anglii i Francji trwały nadal na swym stanowisku.

Haniebny targ

Na konferencji Hitlera, Mussoliniego, Chamberlaina i Daladiera w Monachium w dniach 29 i 30 września 1938 r. *dobito ostatecznie haniebnego targu. Los Czechosłowacji został zdecydowany za jej plecami.*

Komunikat cytuje dalej ustęp znanej książki Sayersa i Kahna pt. „Wielki spisek przeciwko ZSRR". Rządy nazistowskich Niemiec, faszystowskich Włoch, W. Brytanii i Francji podpisały w Monachium pakt, o którym reakcja całego świata marzyła od 1918 r. Pozostawił on Zw. Radziecki bez sojuszników. Sojusz francusko-sowiecki, który był kamieniem węgielnym zbiorowego bezpieczeństwa Europy, przestał istnieć. Sudety czeskie stały się częścią Niemiec. Bramy na wschód zostały szeroko otwarte dla Wehrmachtu."

Przyjacielskie deklaracje

Oddanie Czechosłowacji Hitlerowi było tylko początkiem prohitlerowskiej polityki Anglii i Francji. Anglo-niemiecka deklaracja, podpisana 30 września 1938 r. przez Chamberlaina i Hitlera, głosi, iż przeprowadzone w Monachium rozmowy „mają olbrzymie znaczenie dla obu państw i Europy".

„Jesteśmy zdecydowani — czytamy w deklaracji — rozważyć inne kwestie obchodzące nasze kraje na drodze narad i dążyć w przyszłości do usunięcia wszelkich czynników, mogących wywołać nieporozumienie tak, aby ułatwić utrzymanie pokoju w Europie".

Analogiczna deklaracja podpisana została między Ribbentroppem i Bonnetem 6 grudnia 1938 r. *Deklaracja ta ogłosiła, że rządy niemiecki i francuski są jednomyślnie przekonane, iż przyjazne i dobrosąsiedzkie stosunki między Niemcami i Francją stanowią zasadniczy warunek konsolidacji ogólnoeuropejskiej* i że oba rządy uczynią wszystko dla zachowania tych stosunków. Deklaracja kończy się zapewnieniem zasięgania wzajemnej opinii w sprawach stosunków z jakimkolwiek trzecim państwem.

Tak więc zarówno W. Brytania jak i Francja zawarły z Niemcami pakty o nieagresji. „Układy Francji i Anglii z Hitlerem — stwierdza w końcu TASS — ujawniały z całkowitą jasnością chęć odsunięcia agresji hitlerowskiej od obu tych krajów. Rządy francuski i brytyjski wierzyły, iż układ monachijski i inne podobne mu układy otworzą szeroko wrota dla agresji hitlerowskiej na wschód. Dzięki tym układom stworzono warunki polityczne dla zjednoczenia Europy bez udziału Zw. Radzieckiego, co miało zgubne skutki dla całej Europy".

Konsternacja w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork (API). **Zapowiedź radzieckiego biura informacyjnego publikacji tajnych dokumentów o stosunkach między Niemcami a USA, Anglią i Francją wywołała żywe zaniepokojenie w Stanach Zjednoczonych.**

Korespondenci europejscy donoszą z Waszyngtonu, iż **Departament Stanu, liczył na bezkarność, publikując szereg dokumentów hitlerowskich dotyczących stosunków radziecko - niemieckich w okresie 1939-41". Zapanowała obecnie konsternacja, gdy rząd radziecki zapowiedział publikację dokumentów obnażających cyniczną współpracę państw zachodnich z Hitlerem.**

Znowu redukcja

amerykańskiej „pomocy" dla Europy

Nowy Jork. (PAP). W miarodajnych kołach waszyngtońskich uchodzi niemal za pewnik, że Kongres zmniejszy rozmiary pomocy dla Europy na okres pierwszych **15 miesięcy z 6.800 milionów dolarów do blisko 4 miliardów.** Czynnikiem, który niechybnie przypieczętuje bezwzględną redukcję, zdanych przez rząd kredytów, jest program pomocy dla Chin, wniesiony, wbrew opozycji kół demokratycznych, pod silnym naciskiem politycznym republikanów.

Ponadto zwrócić należy uwagę na fakt, że mimo ostatniej zniżki na amerykańskich giełdach towarowych, **wzrost cen i tendencje inflacyjne wydatnie zmniejszą wartość przyznanych kredytów w stosunku do opracowanego w Paryżu preliminarza.** Oblicza się, że od konferencji paryskiej do chwili obecnej koszt towarów, które mają być dostarczone w ramach planu Marshalla, **wzrósł od 600 do 800 milionów dolarów.**

Kreska o polityce.

Bańki mydlane po amerykańsku.

Zdrada i szpiegostwo

(Dokończenie ze strony 1)

żonemu Kasznicy, z jego rozkazu na terenie całej Warszawy wykonały **szereg akcji likwidacyjnych, zaś sądy kapturowe wydały kilkadziesiąt wyroków śmierci na działaczy demokratycznych, które następnie przez trójki antykomunistyczne zostały wykonane.** Wywiad komendy głównej NSZ poinformował również Kasznicę, że **wywiad NSZ dokonał mordu m. in. na osobach Widershal i Makowieckiego, zaś prof. Handelsmana i Krahelską wydał w ręce gestapo. Sprawa ta wywołała w swoim czasie ogromne wrażenie w opinii publicznej.**

Ogółem w okresie od końca 1942 do sierpnia 1944 r. „trójki antykomunistyczne" zlikwidowały w Warszawie z rokazu Kasznicy ponad 100 działaczy demokratycznych.

Wspólnicy gestapo

W 1943 r. zarząd komitetu politycznego OP wydał zastępcy szefa wywiadu komendy głównej NSZ Wawrzkowiczowi - Othmarowi **polecenie nawiązania ścisłej współpracy z gestapo.** Polecenie to zatwierdził następnie cały komitet polityczny OP.

Jednym z wyników nawiązania współpracy z gestapo był fakt, że w listopadzie 1944 roku Kasznica, w związku z częstymi łapankami przeprowadzanymi przez Niemców, **otrzymał dokumenty, wydane przez gestapo częstochowskie dla wszystkich członków komendy NSZ okręgu częstochowskiego, chroniące przed łapankami i aresztowaniami. Dokumenty te Kasznica wymieniał co miesiąc w „Arbeitsamcie" w Częstochowie.**

Również na plenarnym zebraniu komitetu politycznego OP w 1944 r. w Krakowie omawiano propozycje szefa gestapo z Radomia — Fuchsa, aby NSZ na terenie Krakowa uruchomiło silną krótkofalową radiostację nadawczą, dostarczoną przez gestapo, celem prowadzenia propagandy przeciwko PKWN i przeciw ZSRR. Na zebraniu tym szef wywiadu komendy głównej NSZ oświadczył, że ostatnio otrzymał na potrzeby NSZ pieniądze od władz niemieckich. Członkowie komitetu politycznego OP wyrazili zgodę na prowadzenie dalszej współpracy z Niemcami.

Akt oskarżenia podaje wiele faktów współpracy oskarżonych z gestapo.

Wawrzkowicz przekazał Kasznicy 30 arkuszy z nazwiskami działaczy demokratycznych, których należy zlikwidować. Otrzymane spisy, Kasznica przekazał „trójkom" do wykonania.

Linia polityczna ustalona przez „Tymczasową Narodową Radę Polityczną" jeszcze w 1943 roku, stwierdzała, że wrogiem Polski są nie Niemcy, lecz Związek Radziecki i że NSZ, jako siła zbrojna, wystąpi wyłącznie przeciw ugrupowaniom demokratycznym w kraju i przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

Sieć szpiegowska

Akt oskarżenia opisuje następnie szczegółowo działalność oskarżonych już po odzyskaniu niepodległości w ramach organizacji „Nie", NSZ, OP i innych.

Po wyzwoleniu kraju organizacje OP i NSZ kontynuowały nadal swą zbrodniczą działalność, skierowaną przeciwko demokratycznemu ustrojowi państwa polskiego. W ścisłej łączności z zagranicznymi ośrodkami dyspozycyjnymi, za fundusze otrzymywane z zagranicy, **kierownictwo OP i NSZ rozbudowuje na terenie kraju sieć wywiadowczą, zaś gromadzone wiadomości, zawierające tajemnicę państwową, przekazuje za granicę. Za obce pieniądze prowadzone jest w kraju prowokacyjna propaganda antypaństwowa,** zaś działające na terenie kraju bandy zbrojne NSZ i rozsiane oddziały likwidacyjne AS (Akcja Specjalna) prowadzą akcję rabunkową i terrorystyczną.

„Wehrmacht" ochraniał „brygadę świętokrzyską"

W połowie czerwca 1945 r. komendantem głównym NSZ został oskarżony Kasznica. **Od 1945 roku do 15 lutego 1947 bandy NSZ zgodnie z wydanymi przez Kasznicę rozkazami, dokonały na terenie Polski szeregu napadów rabunkowych i likwidacyjnych na oddziały Wojska Polskiego, posterunki Milicji Obywatelskiej, Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego, kasy instytucji państwowych i samorządowych itp.**

Jako pierwszy zeznawał osk. Kasznica, który oświadczył m. in., odnośnie współpracy z Niemcami, że wiadomo mu jest, iż t. zw. „dwójka NSZ" utrzymywała kontakty z Niemcami w ciągu całej wojny, z ramowego upoważnienia kierownictwa. Również „brygada świętokrzyska" współpracowała z Niemcami, co jest — zdaniem oskarżonego — faktem powszechnie wiadomym.

Kasznica twierdzi, iż charakter działalności brygady świętokrzyskiej musiał być maskowany przed ogółem członków NSZ, ponieważ nie ulega najmniejszej wątpliwości, że działalność brygady była bardzo na rękę Niemcom. Nic więc dziwnego, iż w styczniu 1945 roku, gdy brygada świętokrzyska rozpoczęła marsz na Zachód, przy przekraczaniu szerokich rowów przeciwczołgowych **korzystała z pomocy Wehrmachtu.** Całą akcję wycofania brygady świętokrzyskiej, która pozostawała pod dewództwem „Bohuna", przeprowadził „Tom" szef II Oddziału Komendy NSZ. Oddział Toma zakwaterowany był w Częstochowie w willi, która posiadała szyld, stwierdzający, iż jest ona siedzibą niemieckiego przedsiębiorstwa budowlanego „Tiefbau". W willi tej siedzieli ludzie Toma, uzbrojeni po zęby.

Oskarżony Kasznica chce przekonać sąd, że ze stanowiskiem dowódców „brygady świętokrzyskiej" i „dwójki NSZ" nie solidaryzował się i współprace z Niemcami uważa za obrzydliwość.

Na pytanie prokuratora osk. Kasznica wyjaśnia szczegółowo mafijną strukturę. organizacji OP. Odnośnie stosunku OP do gen. Sikorskiego oskarżony wyjaśnia, że OP do osoby gen. Sikorskiego było ustosunkowane negatywnie.

Oskarżony dalej wyjaśnia, że OP przygotowało się do objęcia władzy w Polsce i przyznaje, że sam przygotowywał się do objęcia w kraju stanowiska ministra spraw wewnętrznych. Te zamierzenia OP natrafiały w późniejszym okresie okupacji na silną konkurencję ze strony organizacji sanacyjnych. Działacz sanacyjny Muzyczka prowadził bowiem podobno akcję przygotowawczą do objęcia władzy v kraju.

Na tym sąd przerwał rozprawę do dnia następnego.

Odprawa metalowców we Wrocławiu

Nagrody dla przodowników pracy

Wrocław (tel. wł.). Z inicjatywy Centralnego Związku Zawodowego Metalowców w Polsce odbyła się w gmachu OKZZ we Wrocławiu odprawa przodowników pracy Przemysłu Metalowego na terenie Dolnego Śląska, **połączona z wręczeniem nagród wyróżnionym w młodzieżowym wyścigu pracy.** W odprawie wzięli udział: wojewoda Piaskowski, delegaci Centralnego Związku Zawodowego Metalowców w Katowicach, przedstawiciele młodzieży biorącej udział w wyścigu pracy z Katowic, przewodniczący OKZZ wrocławskiej, przewodniczący Związku Zawodowego Metalowców we Wrocławiu oraz przedstawiciele partii politycznych i przodownicy pracy.

Do zebranych przemówił woj. Piaskowski.

Delegaci Komitetu Młodzieżowego Wyścigu Pracy przekazali pozdrowienie wrocławskim przodownikom pracy od 100-tysięcznej rzeszy młodzieży biorącej udział w ogólnopolskim młodzieżowym wyścigu pracy.

W pierwszym etapie brało udział zaledwie 3.600 osób, w drugim już ilość ta wzrosła do 40.000, w trzecim — do 70.000, a obecnie 100-tysięczna rzesza młodzieży walczy o lepsze wyniki w pracy. Na zakończenie wyróżnieni przodownicy pracy wrocławskich zakładów otrzymali nagrody. **Pierwszą nagrodę, w postaci roweru, otrzymał Jan Górecki, pracownik Państwowej Fabryki Wodomierzy, za wykonanie 332,3 % normy. Drugą nagrodę otrzymała Zofia Wąsik, pracowniczka Państwowej Fabryki Śrub Archimedes we Wrocławiu za wykonanie 290 % normy. Ogółem 30 osób otrzymało nagrody.** (st)

Ekshumacja zwłok żołnierzy radzieckich na Wybrzeżu

Warszawa (SAP). Na Wybrzeżu ukonstytuował się specjalny Komitet, który zajmie się ekshumacjami zwłok żołnierzy radzieckich, pochowanych w grobach, rozrzuconych na terenie całego Wybrzeża.

Ekshumacje obejmą ogółem ok. 800 mogił. Zwłoki ekshumowanych żołnierzy radzieckich pochowane zostaną na cmentarzach Wybrzeża w Pucku, Wejherowie, Rumii i Brzezinie.

Delegacja rumuńska wróciła z Moskwy

Bukareszt (PAP). Z Moskwy wróciła rumuńska delegacja rządowa z dr Petru Grozą na czele, która w ubiegłym tygodniu podpisała układ o przyjaźni i pomocy wzajemnej z ZSRR.

Kary śmierci dla wywrotowców

żąda prokurator w procesie mikołajczykowskiej grupy

Olsztyn. (PAP). W dniu 11 lutego sąd zamknął postępowanie dowodowe w procesie mikołajczykowskiej grupy szpiegowskiej w Olsztynie i udzielił głosu oskarżycielom publicznym.

Pierwszy przemawiał prokurator por. Borowski, stwierdzając, że oskarżeni winni są zbrodni szpiegostwa i zbrodni stworzenia organizacji, która w konsekwencji swej działalności doprowadzić miała do zmiany przemocą ustroju państwa polskiego.

Kończąc prokurator domaga się dla oskarżonych: Safarzyńskiego i Wawryka kary śmierci, dla Malinowskiego i Borka kary dożywotniego więzienia, dla Kalinowskiego 15 lat więzienia, dla Deki i Wiśniorza 10 lat więzienia, a dla Harkota 5 lat więzienia.

Do późnych godzin wieczornych trwały przemówienia obrońców.

Łodzią przez Atlantyk

OSLO. (PAP). Duńczyk Osvar Nordstroem opuścił w dniu wczorajszym Bergen, udając się łodzią w samotną podróż poprzez Atlantyk.

Rozłam w Labour Party

Apele Attleego bez skutku

Londyn (PAP). Na czele grupy opozycyjnej Labour Party, obejmującej wielu czołowych działaczy związkowych, stoi poseł Ellis Smith, były zastępca Sir Stafforda Crippsa w ministerstwie handlu zagranicznego. Poseł Ellis Smith ustąpił przed kilkoma miesiącami ze swego stanowiska, gdyż nie popierał polityki gospodarczej Crippsa.

W kuluarach Izby Gmin krążą uporczywe pogłoski, że do wniosku 20 członków Labour Party przyłączyło się wielu nowych posłów Labour Party.

Premier Attlee zwrócił się do rebeliantów z żądaniem wycofania wniosku, grożąc im postępowaniem dyscyplinarnym. **Apel jego pozostał jednak bez skutku.**

Wniosek 20 rebeliantów domaga się od rządu wycofania Białej Księgi, dotyczącej zamrożenia płac robotników, oraz prowadzenia gospodarki opartej na planowej polityce ekonomicznej.

Poseł Labour Party, Solley, wygłosił w dniu wczorajszym przemówienie, w którym zaatakował w ostrych słowach politykę gospodarczą rządu. Solley zaznaczył, że rząd Labour Party zbyt wiele wysiłku podejmuje dla zamrożenia płac robotniczych, zaniedbując sprawę ograniczenia zysków i dywidend. Solley poruszył następnie sprawę planu Marshalla i oświadczył, że plan ten związany jest z poważnymi warunkami politycznymi. Pomoc amerykańska — powiedział Solley — będzie ewentualnie jedynie prowizorycznym rozwiązaniem trudności.

Głos brytyjski

Bevin powinien ustąpić

Londyn. (PAP). **Konserwatywny „Glasgow Herald" zamieścił ostrą krytykę dotychczasowej polityki zagranicznej ministra Bevina.**

Gazeta stwierdza, iż polityka Bevina na każdym odcinku i w każdej części świata zakończyła się zdecydowanym fiaskiem. W europie Bevin nie potrafił uregulować spornych kwestii ze Związkiem Radzieckim, na Bliskim i Środkowym Wschodzie.

W konkluzji dziennik dochodzi do wniosku, że **niepowodzenie polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii czyni konieczną zmianę na stanowisku ministra spraw zagranicznych.**

Przegląd prasy

Likwidujemy przerosty biurokratyczne

Rada Państwa powzięła uchwałę, dotyczącą obniżenia kosztów administracji samorządowej oraz jej usprawnienia. Osiągnięcie tego celu wymaga likwidacji przerostów biurokratycznych w administracji samorządowej. W związku z tym pisze „Polska Zbrojna":

„Zagadnienie walki z biurokracją jest u nas zagadnieniem niezmiernie doniosłym. W poszczególnych ogniwach aparatu samorządowego istnieją zbyt wielkie sztaby urzędnicze, które wobec dzisiejszych trudności gospodarczych, muszą być wydatnie zmniejszone."

Zastanawiając się nad przyczynami przerostu biurokracji w Polsce „Polska Zbrojna" stwierdza:

„Młoda administracja Polski ludowej rodziła się w niezmiernie trudnych warunkach. Szeregi jej zapełniał w pierwszym rzędzie młody, ideowy, lecz nie zawsze fachowy element. Brak fachowości był właśnie jedną z głównych przyczyn powstawania przerostów biurokratycznych."

W dalszym ciągu dziennik rozważa kwestię zatrudnienia zwolnionych z administracji samorządowej urzędników:

„Jest jeszcze jeden aspekt zagadnienia. Chodzi o to, co mają zrobić urzędnicy, usunięci z administracji samorządowej? Tym zagadnieniem powinny zająć się Rady Narodowe. Półroczny termin wykonania uchwały Rady Państwa powinien być wykorzystany przez Rady Narodowe w ten sposób, by bez naruszenia intencji uchwały, przeprowadzić w całości akcję oszczędnościową i racjonalizacyjną, a jednocześnie, by urzędnicy, którzy zostali zwolnieni z pracy w samorządach, znaleźli inne zajęcie. Wobec ogromnego deficytu rąk do pracy, rozwiązanie tego zagadnienia bynajmniej nie przedstawia trudności. Spółdzielczość i przemysł z łatwością potrafią wchłonąć wszystkich zwolnionych z administracji samorządowej urzędników, odpowiednio dla swoich potrzeb. Chodzi właściwie o umiejętną organizację przesunięć"

Niejaki X

„Bałwan jest silny“

czyli Ameryka reformuje język polski

Otóż, proszę Państwa, sprawa wygląda tak: My tu sobie gadu gadu, a nic nie wiemy o tym, że hen, daleko, za oceanem, przystąpiono obecnie do rewolucyjnej wprost i bezwzględnie radykalnej reformy języka polskiego. Serio. Po prostu uznano tam, że nasz język jest w ogóle źle skonstruowany, zawiera z gruntu błędną pisownię oraz składnię i że musi zostać zmieniony, ponieważ taki stan rzeczy już dalej trwać nie może.

Dlatego też więc firma wydawnicza I. & M. Ottenheimer w Baltimore (Maryland) wypuściła na rynek amerykański nowoczesny samouczek języka polskiego pt. „Polish Self-Taught, A New System“, dając w tym podtytule wyraźnie do zrozumienia, że tu chodzi naprawdę o nowy system.

Jakież tedy reformy w języku polskim przeprowadzili panowie I. & M. Ottenheimer, Publishers, w inkryminowanym dziełku? O — bardzo duże.

Posłuchajmy zresztą:

„Warga gurna i dolne usta“

Co znaczy na przykład po polsku „the water“? Woda? Nie, proszę państwa — „wóda“. Tak jest wóda i koniec. A „rainwater“? „Deszczowa wóda!“ A jak nazwiemy letnią pogodę? Nazwiemy ją — „latowe powietrze“. A pogodę zimową? „Zimowe powietrze“. Grad (the hail) już teraz nie pisze się grad, tylko — „grat“, lód (the ice) już nie lód, tylko „lud“, a południe (the midday) już nie południe, tylko „wśród dnia“. Bardzo ładnie. A łokieć? Łokieć już nie jest łokieć, tylko „łokejc“, prawa ręka zmieniła się na „prwa rika“, warga górna pisze się „warga gurna“, a warga dolna (the underlip) — „dolne usta“. Potem idzie, dajmy na to, rodzina. A więc: „Drugi ojciec“ (gdzie się podział pierwszy?), „wójeck“, „drzewczyna“ (pochodne od drzewa; widocznie na skutek znanej piosenki „Czegóż ty dziewczyno pod jaworem stoisz?“ — dziewczyna pod tym drzewem za długo stała i przemieniła się w drzewczynę), dalej „rzona“, „panamloda“, no i „widowiec“ (taki co widzi).

Jeśli chodzi o dziedzinę toalety, to tu nachodzą nas: „rzakiet“, „tszewik“, „kapćlung“ (the hat — widocznie dawniej kapelusz), „odwlosuwsczotka“, „węna“ (dawniej wełna). Ostryga zmieniła rodzaj żeński na męski i nazywa się odtąd „ten ostryg“, brąz pisze się „brows“, a wapno „wapna“.

Co znaczy po polsku „to think“? Myśleć? Nie — „myśtić“. A „to learn“? „Utrzyćsię“. Jednym słowem trzeba się utrzyć — przeminął wiek złoty.

Noga od baraniny

Niektóre słowa są naprawdę rozkoszne. Np.: „Jęrzoro“, „wybrześe“, „skura“, „tfasz“, „rapach“ (dawn. zapach), „cielęcia wątroba“, „noga od baraniny“, „talisz“ i najwspanialszy: „wydelec“, oraz „maczyń“, czyli dawniej naczynie.

Angielskie „the century“ nazywa się po prostu „stolec“. Żyjemy więc dzisiaj w dwudziestym stolcu. Ocean jest „ocyan“, flota — „yota“, parowiec — „sztymer“, marynarka wojenna — „człowiek od wojska“ (!), a statek handlowy (merchant vessel) — „kupiec maczynia“. Skąd ten „kupiec maczynia“ się wziął, to doprawdy trudno jest zgadnąć.

A jak nazywa się „dining room“? Proszę bardzo: „obiadowy pokuj“. A jak „public house“, czyli knajpa, bar, restauracja? Niestety, niestety — „dom publiczny“. No, cóż robić...

Jeśli chodzi o pokoje, czyli o „pokuje“, to zacny samouczek rozróżnia w mieszkaniu poza wyżej wymienionym „obiadowym pokujem“ — „pokuj do malowania“, „pokuj do siedzenia“ i „spalnię“. Poza tym jako sprzęty wymienia: „stul“, „kolebacz“, „karpet“ (?), „łuszko“, a z piwnicy robi „pironicę“. A niech to jasna pironica...!

Panowie I. & M. Ottenheimer, Publishers, bardzo lubią łączyć wyrazy. Dlatego też u nich proszek do zębów nazywa się „prozekodczyszensbof“, zaś kolej — „kołeirzelasna“. Poczta nie wiadomo dlaczego nazywa się „poczta-słup“.

Ktoś może być: „nieołkszesany“, „odwarzny“, „esoły“, „hory“, albo „sdrovy“. Czy można coś wytłumaczyć? Nie — można tylko „wytłumatrzyç“, i to „durzo“, „zewnącz“, „prętko“, „doputy“, oraz „pofturnie“. Naturalnie „jerzeli“ będziemy tłumaczyli „perhaps“ na „morze“, a nie na może.

„I give it to you“. Cóż to znaczy? To znaczy: „Ja dałam tobie“ (?!) A „I give it“? Po prostu — „jadałam“. Co jadałam? No, jadałam i koniec.

„You are wrong“ znaczy — „ty jesteś źle“, a „You are quite wrong“ — „ty jesteś bardzo źle“. Rzeczywiście jesteśmy obecnie już wszyscy bardzo źle.

Rozmówki

A teraz rozmówki: „Ja muwie ziniejes tak“, „Czemu ty późlaś?“, „Który czas jest?“, „Hodz nazat!“, „robic pospiecz“ (make haste), „iść do ożko“ (go to bed), „Ja nic nie rozmawim po nimieckn“, „Cos do jeścia“, „Ja jestem bardzo zdrów“, „Jak jest twój ojciec?“, „Ja mam zębów bólz“, „Ja rzcycze tobe dzien bobry“, „Moje komplementyw domu“, „Ja nie wierze jedne gostnwka“ (co to jest gostnwka“?),

Wyrażenie „It is possible?“ panowie I. & M. Ottenheimer, Publishers, tłumaczą tak: „To jest morzny?“ A znowu inne podobne: „Jak morzy być morzny!“

Naprawdę, jak morzy, to wszystko być morzny? A jednak widocznie morzy być morzny!

Bo na przykład powiedzenie: „How happy I am!“ przekładają wymienieni panowie na: „Jak wesoła ja jestem!“ Ach, dziubdziuchna, jak wesoła ty jesteś!

W pewnym miejscu Bracia Ottenheimer zaczynają dokonywać prawdziwych cudów, tłumacząc: „He is very angry“ — na: „niebardwrzagniewanywany“. A potem idą takie ślicznotki: „Ja się wstyt ciebie“, „Ty jest bardzo wiele do winy“, „Ja chęc mam poleprzyć“, „Ja bede niezedlugo strzydziesci“, „Ona jest miodrza“ (od miodu? Że niby taka słodka?).

Chcemy zjeść obiad? Proszę bardzo. A więc jemy: „Czy ty zaorderowałes obiad?“, „Pokasz dla mnie bill“, „Jem zmakarowu zypa“, „Czy hcesz udszonywołowiny?“, „Jem piezrona (!) baranine“, „Jakiego wina sobie życzysra?“ (Rrrany Julek!!!), „Prose czerwony pieporz“, „Hce butelke szampanu“ (dlaczego nie szamponu?), „Przynies ten podstawek“, „Ja ci rzycza dry nocy“. Po tym wszystkim jeszcze dobranoc? Nigdy!

Podział kolei i inne historie

Jak dzieli się kolej, zdaniem panów Ottenheimerów? Kolej dzieli się na: „Express kolej“, „Ordynarna kolej“ i „Pakunkowa kolej“. Jak się wzywa kogoś do zajęcia miejsca? Wzywa się go tak: „Wez swoje siedzenil“. Wzięliśmy więc swoje siedzenil i jedziemy teraz okrętem. Tam mówimy:

„Chodzmy do shańjty“ (czyli do... kabiny), „Twój mne jest na niem“, co oznacza, że na kabinie jest „twoje nazwisko“, „Bałwan jest silny“. — O tak, bałwan jest bardzo silny, tylko dlaczego jeden bałwan jest silny? Przecież panów Ottenheimerów jest dwóch...?

„Psyjemna papróż“ jednak się skończyła i wobec tego stajemy w hotelu. Tam mówimy do portiera (waiter): „Lokaju wer tego pana do numeru szustego na piewsrem pętrze“. „Lokaj“ zaś odpowiada: „Jestem gotowi pannłswżyć“.

Porozmawiajmy obecnie zaś o pogodzie: Na wiosnę „drzewa wypuszczaja“, „seson naptszod idzie“ a przy drodze rośnie „snierzepu ranna (snowdrops). Potem robi się upał, czyli „gorączka niewiczymała“, a „hmory sie shodza“, lecz z kolei „powietsze wypogadza“ i „lato poszło“.

No i tak dalej, dalej i dalej. Można by jeszcze zacytować cudne zdanie: „Ja myslalem zi już zaden bardzo dobrze bardzo dużo jadłem“, albo kapitalne wyrażonko: „Jestem bardzo suchy“ (I am very dry), lub: „Jest bardzo wielka wątpliwosc o prawdziwosci tych nowin, względnie: „Yesten wsciikłyoto rozszcerpał bymsie od słości“ — ale to i tak nie wyczerpałoby możliwości „Samouczka“. Jest to bowiem prawdziwa kopalnia tego rodzaju wspaniałości językowych i wołowej skóry nie starczyłoby na wyliczenie ich wszystkich. Na zakończenie więc tylko podamy jeszcze odmianę „I should have been“, która brzmi tak:

„Ja miałem mieć byłem, ty miał mieć byłem, on miał mieć byłem, my mieli mieć byłem, wy mieli mieć byłem, oni mieli mieć byłem“.

Genialne!

A teraz krótki komentarz w formie inwokacji:

Spraw, o dobry Boże, by panowie I. & M. Ottenheimer, Publishers — przyjechali kiedyś do Polski i zaczęli się posługiwać swym własnym „Polish Self-Taught“. Jakby wtedy panowie I. & M. Ottenheimer, Publishers, cudownie wyglądali z połamanymi językami....!

Ameryko — jesteś naprawdę niezrównana, a bałwan jest silny!

Niejaki X

W Katowicach odbyła się ogólnopolska wystawa gołębi pocztowych, w której wzięli udział hodowcy z całego kraju. Ogółem wystawiono 1000 okazów. Największą ilość nagród zdobyło woj. śląsko-dąbrowskie. Fot. H. Makarewiczowa

Dla zwiększenia eksportu

USA pragną wymienić dolary

Przed kilku miesiącami rozeszły się szeroko komentowane przez koła finansowe całego świata pogłoski o zamierzonej przez rząd Stanów Zjednoczonych wymianie wszystkich odcinków banknotów dolarowych. Na „czarne rynki“ padł strach, co odzwierciedliło się nagłym spadkiem kursu „czarnorynkowego“ papierowych dolarów o przeciętnie 60 proc. Pogłoska ta została szybko zdementowana przez oficjalne czynniki amerykańskie, które wyjaśniły, iż to tylko pewna posłanka do Kongresu Stanów Zjednoczonych zamierzała złożyć wniosek, aby wypuszczono nowe emisje banknotów dolarowych z uwzględnieniem różnic w kolorach odcinków, zależnie od wartości banknotów. Zdaniem posłanki, dotychczasowa praktyka, według której wszystkie odcinki banknotów dolarowych były emitowane w jednej wielkości i kolorze, utrudniała rozpoznanie tych banknotów i prowadziła do częstych pomyłek. Czynniki oficjalne nie wyjaśniły, co się stało z owym wnioskiem, prawa jednakże poszła w czasowe zapomnienie i na „czarnych rynkach“ dało się zauważyć pewne odprężenie.

Obecnie według wiadomości ze Stanów Zjednoczonych członek partii republikańskiej, poseł na Kongres Stanów Zjednoczonych i członek Komisji Finansowej, Frank Sundstrom, złożył w Kongresie projekt ustawy o wycofaniu z obiegu wszystkich banknotów dolarowych oraz zastąpienie ich przez nową emisję.

KONKRETNY PROJEKT

Należy zaznaczyć, że nie jest to wniosek o rozważenie tej sprawy, ale konkretny już projekt odnośnej ustawy. Chodzi o wydobycie dolarów, posiadanych przez osoby prywatne i oddanie ich w ręce poszczególnych rządów.

Technika wykonania bardzo prosta. Oto wychodzi gotowa ustawa, że rząd będzie wymieniał stare banknoty dolarowe na nowo emitowane i że wymiany będą dokonywać pewne określone Banki tylko na terenie Stanów Zjednoczonych. Po ustalonym terminie stare banknoty przestaną być prawnym środkiem płatniczym i będą wycofane z obiegu.

Każdy mieszkanie Stanów wymieni zatem posiadane banknoty na nowe — podobno nawet jeden za jeden. A co zrobią mieszkańcy innych krajów? Będą zmuszeni sprzedać zapasy dolarów swoim rządom za pośrednictwem upoważnionych banków, ponieważ w myśl projektowanej ustawy tylko rządy państw będą miały prawo wymiany banknotów dolarowych, znajdujących się poza terytorium Stanów Zjednoczonych. Oczywiście, sprzedaż taka nastąpi siłą rzeczy podług oficjalnego kursu obowiązującego w danym kraju.

INTERES PRZEDE WSZYSTKIM

Niejednego może zastanowić, cóż to za powód skłania rząd Stanów Zjednoczonych do zaopatrywania innych rządów w zapasy dolarów? Powód bardzo prosty — zwykły interes. Wiadomo, że na całym świecie panuje powszachny „brak dolarów“ (scartity of dollars — jak to nazywają Anglosasi). Stany Zjednoczone stały się po drugiej wojnie światowej wierzycielem niemal całego świata. Rządy innych państw nie mają dolarów, za które mogłyby kupować potrzebne im towary w Stanach Zjednoczonych. M. in. w rozpaczliwej sytuacji znajduje się również Wielka Brytania, której zadłużenie w Stanach Zjednoczonych sięga zawrotnych sum i która mimo silnych sprzeciwów Stanów Zjednoczonych była zmuszona zawiesić w sierpniu 1947 r. wymienialność funta szterlinga na dolary — (tzw. convertibility),

Na skutek braku dolarów inne państwa zmuszone są zmniejszać do ostateczności swój import ze Stanów Zjednoczonych, co godzi w najbardziej żywotny interes Stanów Zjednoczonych.

Zapasy dolarów poza terytorium Stanów Zjednoczonych oceniane są na miliardy. Plan amerykański polega na tym, aby zmusić prywatnych właścicieli do sprzedania dolarów rządom, za które będzie można poczynić zakupy w Stanach Zjednoczonych.

DOLARY Z POŃCZOCH

Jeżeli chodzi o Polskę, nie będzie to krzywdzące dla prywatnych posiadaczy dolarów. Obecny wysoki kurs dolara na „czarnym rynku“ w Polsce jest sztuczny — wartość nabywcza dolara w Stanach Zjednoczonych w żadnym wypadku nie jest wyższa, aniżeli wartość nabywcza 400 zł w Polsce. Po ostatecznym ustabilizowaniu się stosunków ekonomicznych, co nastąpi w b. bliskiej przyszłości, czarno-rynkowy kurs dolara musi zejść do parytetu prawdziwej jego siły nabywczej.

Najlepszym tego dowodem jest Szwajcaria — kraj może jedyny w Europie, gdzie stosunki gospodarcze są w stanie równowagi i gdzie nieoficjalny kurs dolara jest niższy aniżeli kurs oficjalny (w listopadzie 1947 r. oficjalny kurs dolara w Szwajcarii był 4,29 franków za dolara, a nieoficjalny 3,90 franków za dolara). Czyli, że prywatny posiadacz dolara w Polsce, przechowujący go w pończosze w niedługim czasie nie mógłby liczyć na otrzymanie lepszego kursu na „czarnym rynku“, aniżeli zapłaci mu Narodowy Bank Polski.

Artur Winter

Analogie i kontrasty

Frankfurt 1848 — 1948

Gdy w r. 1848 ludy Europy po raz pierwszy w historii wystąpiły z żądaniem sprawiedliwszego wynagrodzenia i politycznej wolności, poparł je w tych dążeniach element postępowy w państewkach niemieckich.

„Precz z tronami książąt!“ — wołał wówczas poeta południowo-niemiecki, Ludwik Uhland z ambony katedry w Ulm. „Precz z pańszczyzną niemieckich chłopów! Precz z granicami, dzielącymi Hanower od Turyngii, Turyngię od Bawarii!“

Wezwanie Uhlanda nie minęło bez echa. Książęta niemieccy najchętniej osadziliby jego wraz z jego zwolennikami w więzieniu. Jednak pod naporem, z wszystkich krańców Europy coraz donioślej rozbrzmiewających fanfar wolności, królowie i książęta niemieccy zdecydowali się tymczasem zaczekać.

Idąc za głosem Uhlanda, w historycznym kościele św. Pawła we Frankfurcie zjechali się wkrótce, z północnych i południowych państewek wszyscy entuzjaści wolności i postępu.

W poczuciu tego, że żadna reforma socjalna, polityczna i gospodarcza nie da się wcielić w czyn, dopóki w 40 różnych państewkach rządzi 40 książąt, zebrany w r. 1848 parlament frankfurcki wysunął w pierwszym rzędzie żądanie politycznego zjednoczenia Niemiec.

Los chciał, że dokładnie w 100 lat później w tym samym mieście zebrali się ponownie niemieccy ministrowie, politycy i ekonomiści, by radzić nad tym samym problemem, który w 1848 r. zaprzątał umysły postępowców.

Ileż z jednej strony analogii, ile z drugiej głębokich różnic!

W 1848 r. Niemcy sami zwołali swój pierwszy parlament Rzeszy do Frankfurtu.

W 1948 r. obcy zwołują Niemców do Frankfurtu.

W 1848 r. posłami byli ludzie postępu.

W 1948 r. w parlamencie zasiedli wyłącznie reakcjoniści.

Wówczas książęta niemieccy przeciwstawiali się żądaniom jedności politycznej.

Dziś przeciwko temu występują cudzoziemscy magnaci (współcześni królowie) i reakcja niemiecka.

Wówczas niemieccy władcy drżeli o utratę swych tronów.

Dziś obcy kapitał wszelkimi siłami pragnie utrzymać procenty swych fortun.

W 1848 r. do zjednoczenia i zaprowadzenia postępu w Niemczech nie dopuścił człowiek, stojący na usługach królów, a był nim Bismarck.

W 1948 r. identyczne stanowisko zajął Schumacher.

Czyżby tylko kwestią przypadku było, że obaj — z Prus pochodzą?

Bismarck, po utracie stanowiska I kanclerza, przyznał swemu następcy, ks. Buelowowi, w jednej z rozmów, że jego wystąpienie we Frankfurcie w r. 1848 było błędnym posunięciem. „Na polecenie mojego króla usiłowałem wówczas zabić rozsądek, nie dopuścić go do głosu...“

Otóż to: rozsądek domaga się politycznej jedności Niemiec. Tylko bowiem politycznie zjednoczone, demokratyczne Niemcy dają pełną gwarancję całkowitej likwidacji hitleryzmu. Postępowe polityczne i gospodarcze hasła, wprowadzone w czyn, dobre wyniki dać mogą jedynie w politycznie ściśle związanych ze sobą Niemczech.

Przeciw zaprowadzeniu takiego stanu rzeczy broni się reakcja dzisiejsza, podobnie jak czyniła to reakcja w czasach feudalizmu i monarchów.

A jednak dzisiejsza reakcja, królowie żelaza i nafty, jest bardziej ostrożna w swych pociągnięciach, aniżeli jej polityczni poprzednicy.

Po fiasku frankfurckim z 1848 r. czołowych ideowych leaderów niemieckiego postępu skazano na wygnanie, względnie zamknięto w więzieniach.

Reakcja r. 1948 z najuprzejmiejszym uśmiechem oświadcza we Frankfurcie, że o zjednoczeniu Niemiec... później będzie mowa. Kiedy?

Reakcjoniści są ostrożni. Obiecując, nigdy nie wiążą się terminami.

Ale czy to, co jutro przyniesie, uzależnione będzie wyłącznie od woli królów żelaza i nafty?

Historia dawno już zlikwidowała te siły, które w 1848 r. sprzeciwiały się zaprowadzeniu haseł postępowych. Historia zlikwiduje także i ciemne siły Frakfurtu 1948.

Antoni Krzewina

Polska audycja w radio wiedeńskim

Wiedeń (PAP). W dniu 16 lutego 1948 r. o godz. 20 min. 20 rozgłośnia wiedeńska Ravag II nada słuchowisko, poświęcone polskiej muzyce i literaturze. Słowo wstępne o muzyce polskiej wygłosi prof. Fryderyk Wildgans. Program koncertu przewiduje pieśni Szymanowskiego oraz Szeligowskiego Sonatinę na fortepian. W dalszym ciągu słuchowiska odczytane będą wiersze Iwaszkiewicza, Słonimskiego i Leca w przekładzie p. Heleny Nahr.

Nowy miesięcznik »Polska Sztuka Ludowa«

WARSZAWA. (PAP) Ukazał się pierwszy podwójny numer miesięcznika „Polska Sztuka Ludowa“, organu Państw. Instytutu Badania Sztuki Ludowej przy Min. Kultury i Sztuki.

Miesięcznik ma być — według zapowiedzi redakcji — narzędziem pracy Instytutu, miejscem publikacji materiałów uzyskanych w badaniach terenowych, informatorem w zakresie spraw interesujących badacza sztuki ludowej. Pismo zamierza ponadto uzyskać na swych łamach powiązanie pracy badacza-specjalisty z wiadomościami posiadanymi przez miłośników i zbieraczy.

Zeszyt otwiera słowo wstępne min. kultury i sztuki S. Dybowskiego. Na treść numeru składają się artykuły teoretyczne, opracowania, materiały i dział informacyjny.

W dziale teoretycznym znajdujemy m. in. artykuły K. Piwockiego „Pojęcie sztuki ludowej“, S. Grabowskiego „Zagadnienie stylu ludowego“, J. Krzyżanowskiego „O poznaniu literatury ludowej“, A. Chybińskiego o „Potrzebach polskiej etnografii muzycznej“ i in. Każdy numer zaopatrzony jest w krótkie resume w języku francuskim.

Numer zawiera liczne ilustracje i odznacza się estetyczną szatą graficzną.

Muzeum Narodowe w Warszawie

wzbogaca swe zbiory

WARSZAWA. (PAP) Ostatnio wzbogaciły zbiory malarstwa polskiego Muzeum Narodowego obrazy: Rodakowskiego „Paź“, ofiarowany przez dr. T. Kempińskiego, Zygmunta Waliszewskiego „Autoportret“ i „Martwa natura“ — dar Wandy Waliszewskiej.

Z ważniejszych zakupów należy wymienić: J. P. Norblina — podwójny szkic, Wojniakowskiego — „Portret nieznanego mężczyzny“, F. Tepy — „Krajobraz afrykański“, A. Kotsisa — „Spotkanie wesela z pogrzebem“, M. Gierymskiego — „Zima w małym miasteczku“, Wł. Podkowińskiego — „Widok z Chrzęsin“, O. Boznańskiej szereg obrazów, jak „Podwójny portret dziewczynek“, „Dziewczynka w ogrodzie“, „Portret Koźniewskiej“, „Portret artysty rzeźbiarza Pugeta (ojca)“, J. Pankiewicza — „Krajobraz“, Wł. Ślewińskiego — „Dziewczyna wiejska“, Wojtkiewicza — „Cyrk“ (rysunek), T. Makowskiego — „Krajobraz z domkiem“, Z. Waliszewskiego — „Uczta“, „Wyspa miłości“, „Portret chłopca“ i wiele innych.

Z rzeźb zakupiono — Pugeta (ojca) — „Lwica“, H. Kuny — „Irydion“, K. Dunikowskiego — „Głowa Mickiewicza“ i A. Karny „Głowa Miłosza Kotarbińskiego“.

Rejestracja kobiet

Racibórz (fg). Wydział Administracyjny Zarządu Miejskiego wezwał na podstawie ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym i zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego wszystkie kobiety, urodzone w latach 1906 — 1928 r.: a) specjalności sanitarnej (siostry młodsze), b) specjalności technicznej i c), które odbyły przeszkolenie wojskowe w armii polskiej lub innej, do **zgłoszenia się w gmachu Zarządu Miejskiego**, pokój nr 38, celem dokonania rejestracji, **do dnia 21 lutego br. w godz. od 9 do 12.**

Należy przynieść dowody stwierdzające tożsamość osoby fachowe wykształcenie oraz posiadane dokumenty wojskowe. Kobiety, winne niestawiennictwa, będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej w myśl ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Jeszcze jeden sukces polskich mózgów i rąk

Nowa podstacja elektryczna na kopalni „Dębieńsko"

Rybnik. (hp) Na kopalni „Dębieńsko", należącej do Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, odbyła się uroczystość oddania do użytku nowowybudowanej podstacji napowietrznej 60.000 V. i stworzenia dla elektrowni kopalni połączenia z główną siecią okręgową. Jak naocznie mogli się przekonać uczestnicy uroczystości, zatriumfowały znów mózgi polskie, gdyż od robotnika poprzez specjalistów monterów i fachowców inżynierów, wszystko wykonano według własnych planów i pomysłów, dając tym świadectwo naszej dojrzałości konstruktorskiej.

Koszt inwestycji wyniósł około 200 milionów zł. Jest ona dalszym poważnym krokiem na drodze do usprawnienia energetyki. Na razie kop. „Dębieńsko" będzie korzystać z nowej podstacji jako odbiorca prądu w chwilach najwyższego nasilenia pracy, lecz już wkrótce stanie się takim producentem, że nie tylko pokryje własne zapotrzebowanie, lecz i zasili sieć okręgową. Na terenie kopalni rośnie w oczach nowa elektrownia i powstaje nowy obiekt gospodarczy już nie wielomilionowej, lecz miliardowej wartości.

W związku z długofalowym planem odbudowy powojennej przemysłu węglowego na kopalni „Dębieńsko" postanowiono zbudować przynajmniej 4 pola podstacji napowietrznej 60.000 V. i prowizoryczną nastawnię 60.000 kw. oraz zmontować jedno pole rozdzielni 3.000 V.

Szczegółowy projekt wykonał inżynier polski Ines w tym okresie, kiedy przemysł węglowy organizował już Biuro Elektromontażowe Zakładów Elektrycznych, by wykonywać prace we własnym zakresie. Montażu całości prac dokonał również Polak, inż. Koszade, przy pomocy brygady, złożonej z dziesięciu ludzi. W okresie 8 miesięcy, pracując ciężko, przeważnie na wolnym powietrzu, bez względu na pogodę, przy braku odpowiednich ubrań i narzędzi, ludzie ci dokonali dzieła, na które spoglądać można tylko radosnym okiem.

Specjalnie wyróżnili się jako najdzielniejsi monter Głowala i brygadziści: Piecka, Markowski, Zagórski i Pawlaczyk. Generalny dyrektor R. Z. P. W., inż. Dykacz, podkreślając podczas uroczystości uruchomienia nowej podstacji wielkie znaczenie tej inwestycji, stwierdził, że dzieła dokonała harmonijna współpraca twórcza kierownictwa i pracowników kopalni z brygadą montażową dla szybszej odbudowy przemysłu węglowego, a tym samym i dla ugruntowania potęgi gospodarczej demokratycznej Polski ludowej.

Konferencja buchalterów spółdzielczych

Katowice (erg). W świetlicy Delegatury Zarządu „Społem" odbyła się tu dwudniowa odprawa buchalterów-bilansistów wszystkich oddziałów powiatowych, branżowych i specjalnych „Społem" z terenu całego województwa śląsko-dąbrowskiego. Na zjazd przybył przedstawiciel Centrali „Społem", prof. Zygmunt Iwaszkiewicz.

Sprawozdania o stanie księgowości złożyli wszyscy buchalterzy-bilansiści. Zasadniczy referat o zmianach ramowych planu kont oraz o zmianach instrukcji o rachunkowości Wydziału Spożywczego, wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem zagadnień specjalnych, wygłosił prof. Iwaszkiewicz.

O stanie sprawozdawczości placówek terenowych, kontroli wydajności pracy, środkach do poprawy stanu rachunkowości, technice księgowania faktur sprzedaży, o nowej instrukcji w księgowaniu akcji zbożowo-mącznej i innych zagadnieniach mówili: dyr. Taraba, dyr. Tomczak, kier. Łękawski oraz inspektorzy Dereń, Binder, Michalski i inni. Po dyskusji dyr. St. Wiltosiński zamknął obrady.

Opieka nad matką i dzieckiem

Z prac Oddziału Ligi Kobiet w Katowicach

Katowice (hm). W sali Miejskiej Rady Narodowej w Katowicach odbyło się walne zebranie Oddziału miejskiego Ligi Kobiet, z udziałem delegatek Zarządu Głównego, pp. Płotnickiej i Wójcikowskiej, prezydenta miasta, Willnera i zaproszonych gości.

Jak wynika z poszczególnych sprawozdań ustępującego zarządu Liga Kobiet liczy w Katowicach 44 Koła miejskie a w nich 3 tys. członkiń. Z ważniejszych prac wymienić należy przede wszystkim intensywnie roztaczaną opiekę nad matką i dzieckiem. Wiele dzieci umieszczono w żłóbkach i szpitalach, 1200 dzieci obdarowano na gwiazdkę praktycznymi paczkami, a 40 matek otrzymało wyprawki niemowlęce.

Specjalny nacisk położono na współpracę z PUR-em. Członkinie Kół miejskich zorganizowały świetlicę dla repatriantów, w której staranną opiekę otoczono młodzież. Przeprowadzono akcję walki z plagą miasta — żebractwem dzieci, doprowadzając do całkowitej jej likwidacji na terenie Katowic. Dzieci żebrzące, które jeszcze od czasu do czasu spotyka się na ulicach, to mali żebracy, dojeżdżający z innych miast, przeważnie Bytomia.

Na czele nowego zarządu stanęła dyr. Zbrojowa. Wiceprzewodniczącymi zostały: pp. Piórkowska, Demska, Łukasiewiczowa, sekretarką — Morawska. Dalszy skład zarządu stanowią: pp. Burchardowa, Drabikowa, Szwejkowska, Głębowa i Kowalczewska.

Wieś w wyścigu pracy

Ogólne zasady współzawodnictwa

Gliwice (fn). Odbyła się tu w Starostwie Powiatowym pod przewodnictwem starosty Marquarta odprawa wójtów, sołtysów, przewodniczących Gminnych Rad Narodowych oraz gm. prezesów Samopomocy Chłopskiej. Z poruszanych zagadnień na czoło wysuwa się referat komisarza ziemskiego, **Darmaszka**, dotyczący prac koordynacyjnych na odcinku rolnym oraz planowania i współzawodnictwa w rolnictwie.

Likwidacja istniejących jeszcze dotychczas odłogów stanowi jeden z najważniejszych punktów programu współzawodnictwa rolniczego. Otwarcie naukowych Poradni Wiejskich przyczyni się w dużej mierze do racjonalnej uprawy roli, a wymiana produktów rolnych i nabiału w spółdzielniach podniesie dobrobyt wsi. Walka z chwastami winna być podjęta z taką samą energią, jak w latach poprzednich. Zaopatrzenie chłopów w siły pociągowe, jak również usprawnienie samopomocy sąsiedzkiej — to dalsze etapy ku poprawie bytu na wsi.

Przewiduje się również powstanie organizacyj zawodowych, w łonie Zw. Samop. Chłopskiej, zrzeszających poszczególne branże hodowlane. Przez siew ręczny (rzutowy) rolnik traci około 20 % ziarna, podczas gdy stosując siew rzędowy zapewnia sobie znaczną jego oszczędność. Podniesienie wydajności z ha (dotychczas wahającej się pomiędzy 3,5 m — 11 m z hektara) jest rzeczą bardzo ważną. Utworzone zostaną Komitety Gminne, mające na celu przeprowadzanie planowanych prac, koordynacje których sprawować będą „opiekunowie gminni", będący zarazem mężami zaufania władz starościńskich.

Rejestracja pracowników służby weterynaryjnej

Katowice. Zgodnie z postanowieniem dekretu z dnia 24 września 1947 r. (Dz. U. R. P. nr 61, poz. 338) rozpoczęła się z dniem 1 lutego na terenie województwa śląsko - dąbrowskiego rejestracja pracowników służby weterynaryjnej. Lekarze weterynarii i inni pracownicy służby weterynaryjnej rejestrują się w Starostwach Powiatowych, właściwych dla miejsca zamieszkania. Rejestracja jest obowiązkowa, a wobec uchylających się zastosowane będą sankcje, przewidziane we wspomnianym dekrecie.

Na sanatorium w Rabce

Ofiarność powiatu katowickiego

Katowice. (a-es) Na ostatnim posiedzeniu przewodniczących kół PCK z terenu powiatu katowickiego wybrano ustępującego pełnomocnika oddziału katowickiego PCK, dr. Łaszcza, pierwszym honorowym członkiem oddziału Katowice-Powiat, wyrażając mu uznanie za dotychczasową pracę. Funkcje pełnomocnika oddziału katowickiego PCK objął dr Gładysek.

Pełnomocnik Okręgu PCK dr Szebesta poruszył sprawę przygotowania w terenie akcji zbierania oraz konserwowania krwi i wspomniał, że w nadchodzącym okresie większe miasta na Śląsku zaopatrzone będą w karetki sanitarne.

Powiat katowicki posiada obecnie 28 Kół, liczących ogółem 22.170 członków. Równocześnie rozwija działalność 16 Kół młodzieżowych, obejmujących 694 dzieci.

Oddział katowicki PCK rozwinął energiczną akcję zbiórkową na sanatorium w Rabce, w wyniku czego przyczynił się do budowy sanatorium w gotówce i preliminowanych sumach łączną kwotą 1.779.991 zł. Niezależnie od wpłaconej już kwoty 500.000 zł Wydział Powiatowy w Katowicach ufunduje w bieżącym roku jeszcze dalsze 2 łóżka w sanatorium po 250 tys. zł.

Pomnik Wolności w Pszczynie

Pszczyna (tj). Pod przewodnictwem prezesa PRN Szostaka powstał w Pszczynie Komitet Budowy Pomnika Wolności, który ma stanąć na pl. Miarki w Pszczynie i być symbolem wdzięczności społeczeństwa całego powiatu z racji zwycięstwa nad hitleryzmem. Projekt pomnika został już opracowany i uzgodniony z miarodajnymi czynnikami. We wszystkich gminach powiatu i zakładach pracy wszczęto akcję zbiórkową na rzecz pomnika, którego koszt budowy jest obliczany na 2 miliony zł. Już w pierwszym tygodniu zbiórki wpłynęło 250 tys. zł oraz ofiary w materiałach. Odsłonięcie pomnika przewidziano na 9 maja br.

Nazwa stacji „Hajduki"

winna być zmieniona na „Chorzów - Batory"

CHORZÓW. (rś) Mimo, że miejscowość Hajduki jeszcze w okresie międzywojennym została włączona do Chorzowa i otrzymała nazwę Chorzów-Batory (od huty „Batory", która tam dominuje), stacja kolejowa, leżąca w środku tej miejscowości, nosi niewiadomo dlaczego nadal nazwę „Hajduki". Wywołuje to mnóstwo nieporozumień i pomyłek, zwłaszcza wśród ludzi, przybyłych na ten teren po wojnie.

Wiele pomyłek i przykrości powoduje także nadawanie przesyłek kolejowych, gdyż firmy czy osoby, chcące przesłać towar do Chorzowa-Batorego, nadają go na takąż stację, a kolejarz, nie mając stacji o takiej nazwie w spisie, pisze po prostu „Chorzów". Skutek jest ten, że przesyłka idzie o dwie stacje dalej, do Chorzowa Starego.

Podobne niespodzianki spotykają także często „kibiców" sportowych, przyjeżdżających na mecze popularnej drużyny sportowej „Ruch". Przejeżdżają oni często przez stację „Hajduki" w przekonaniu, że jeszcze nie są w Chorzowie, a następnie idą pieszo albo jadą tramwajem z powrotem.

Najwyższy czas, by władze kolejowe dostosowały nazwę stacji do nazwy miejscowości, w której leży.

Nowy zastęp wyszkolonych fachowców

Bytom (jł). Odbyła się tu czwarta z rzędu uroczysta promocja absolwentów Państwowego Technicum w Bytomiu, którzy ukończyli semestr zimowy 1947-48 r. Według przemówienia dyrektora uczelni, mgr Śpiewaka, największą troską Technicum jest w tej chwili rozbudowa laboratoriów i gabinetów technicznych. Poza ćwiczeniami w warsztatach mechanicznych, elektrycznych i pomiarów maszyn projektuje się realizację ćwiczeń z dziedzin fizyki, chemii, elektrotechniki, pomiarów elektrycznych, górnictwa i hutnictwa.

W trzech poprzednich promocjach Państwowe Technicum opuściło 670 absolwentów. **W obecnej promocji otrzymało dyplomy 121 absolwentów, w tej liczbie 82 z wydziału mechanicznego, 28 z elektrycznego i 11 z chemicznego. Z tegorocznych absolwentów 22 przejmuje przemysł węglowy, 17 hutniczy, 25 metalowy, 9 chemiczny, 13 energetyczny, 4 elektryczny, 7 włókienniczy i 26 inne przemysły.**

Rozwój kulturalny i gospodarczy Opolszczyzny

w świetle konferencji Centralnego Urzędu Planowania

Opole. (hor) Życie samo, czas i stosunki polityczne, społeczne i gospodarcze wytwarzają w poszczególnych okolicach ośrodki, które utrzymują się i rozwijają wbrew przeciwnościom. Takim ośrodkiem dla 14 powiatów Opolszczyzny jest miasto Opole. Stwierdzeniem tego i początkiem nowego etapu w rozwoju Opola była konferencja, zorganizowana przez Centr. Urząd Planowania, Biuro Regionalne w Katowicach, w dniu 9 bm. w sali Starostwa Powiatowego w Opolu. Zagaił ją starosta powiatowy Janus, witając obecnych. Powitał też gości imieniem miasta prezydent Gwiazda, a wicewojewoda Bożek, objąwszy przewodnictwo, zagaił obrady.

Po przemówieniu wstępnym dyr. dr Ziomka stwierdzającym że przed Opolem stoją duże możliwości gospodarcze, przemawiali kolejno: dyrektor Ekspozytury Izby Przem. w Opolu Stefański, wygłaszając zasadniczy referat na temat „Sytuacja gospodarcza Opolszczyzny", starosta pow. Janus „O Opolu jako ośrodku administracyjnym", dyr. Państw. Banku Rolnego Tadeusz Parol — sprawy rolne dyr. B. G. K. dr Edward Past — sprawy przemysłowe dyr. Olędzki — sprawy komunikacyjne, i inż. Szczepka — rozbudowa m. Opola.

Dyr. Parol stwierdził m. in., że ludność opolska, wyrobiona rolniczo, umiała po zaledwie dwu i pół latach pracy w wolnej Polsce dać dowody swej tężyzny i umiejętności gospodarowania. Powiat opolski ma ludności miejscowej 93 proc w powiecie, a 21 proc. w m. Opolu. Rolnictwo opolskie już dzisiaj ma nadwyżki ziemiopłodów i artykułów hodowlanych. Bez pomocy z zewnątrz powiat opolski doszedł już do 27.000 sztuk bydła rogatego i 5.200 koni. Liczba świń sięga 80 proc. liczby przedwojennej. Rolnictwo opolskie potrzebuje już obecnie organizacji zbytu swoich produktów. Konieczne też jest stworzenie tu wyższej szkoły rolniczej.

Ciekawe dane podał również dyr. dr E. Past. W sektorze państwowym były czynne na Opolszczyźnie 102 zakłady o załodze 22 000 ludzi, o produkcji miesięcznej (w grudniu 1947 r.) 600 milionów zł. Osobno traktować należy Zjednoczenie Przemysłu Cukrowniczego z siedzibą w Opolu, które działalnością swoją obejmuje trzy województwa: śląsko - dąbrowskie, dolnośląskie i łódzkie. Posiada ono 12 czynnych cukrowni, a wartość jego produkcji wynosi około 10 miliardów zł. Pracują tu nadto sektor spółdzielczy z 13 zakładami i sektor prywatny z 53 zakładami. Osobno podał dr Past statystykę zakładów rzemieślniczych, których na terenie miasta i powiatu opolskiego jest 339.

Nad referatami rozwinęła się dyskusja. Dyr. Świderski poruszył sprawę rozbudowy szkolnictwa i budowy nowego gmachu Teatru Ziemi Opolskiej. Przedstawiciel Regionalnego Biura Planowania Przestrzennego z Katowic Kaczorowski zaznaczył że Biuro to w pracach swych bierze pod uwagę Opole jako przyszły ośrodek administracyjny i naukowo - oświatowy. Dyr. dr Ziomek stwierdził, że na rozbudowę Opola w tym roku będzie można przeznaczyć 350 milionów zł. Plany i propozycje będą wzięte pod uwagę w planowaniu dalszym. Starosta Janus wymienił najpilniejsze potrzeby Opola i powiatu: odbudowę szkół (54 obiekty), organizację Uniwersytetu Ludowego w Dąbrówce, odbudowę miejscowości Pokój i Kupy, zniszczonych w 90 proc. budowę remiz strażackich w powiecie i elewatora zbożowego w Opolu.

Zakończył obrady wicewojewoda Bożek zapowiadając, że podobne konferencje będą zorganizowane kolejno i w innych miastach Opolszczyzny.

Dwa wyroki śmierci

na członków bandy

Biała. (pol) Rejonowy Sąd Wojskowy z Krakowa na sesji wyjazdowej w Białej rozpatrywał w dniu 6 i 7 bm. sprawę członków nielegalnej organizacji, która dokonywała napadów i rabunków na terenie powiatu bialskiego i bielskiego. Członkowie bandy rekrutowali się spośród nieujawnionych członków NSZ.

W wyniku rozprawy skazano na karę śmierci i utratę praw obywatelskich Włodzimierza Dobiję z Komorowic Śl. i Eugeniusza Wanata z Czechowic. Oskarżony Krywult skazany został na 15 lat więzienia, Waluś i Zomanek po 10 lat więzienia, Mieszczak na 2 lata więzienia.

Konkurs na projekt Domu Dziecka RTPD

Katowice. Na zlecenie Komitetu Budowy Domu Dziecka R. T. P. D. w Katowicach, Stowarzyszenie Architektów R. P., Oddz. w Katowicach ogłasza konkurs (mieszany) na projekt szkicowy Domu Dziecka RTPD w Katowicach.

Warunki i podkłady otrzymać można w sekretariacie SARP, Oddz. Katowice, Rynek 1, I p. oraz w innych oddziałach SARP. Termin składania prac — 23 marca 1948 r., do godz. 15, w sekretariacie SARP, Oddz. Katowice.

Wiec poselski S. D. w Zabrzu

ZABRZE. (hm) W sali teatralnej huty „Zabrze" odbył się wielki wiec poselski Stronnictwa Demokratycznego, przy udziale przeszło tysiąca osób. Zagaił go prezes Komitetu Miejskiego Marian Nowacki, poczem przemówienia wygłosili: prezydent Zabrza poseł Dubiel i prezes WKSD poseł Jerzy Nowacki. Mówcy poruszyli aktualne zagadnienia polityczne i gospodarcze, streszczając wyniki pierwszego roku prac Sejmu Ustawodawczego.

Na zakończenie zebrania wystąpił zespół miejscowego koła ZMD, a przemówienia posłów poprzedziły występy miejscowego chóru śpiewaczego „Szopen". Zebrani na wiecu członkowie i sympatycy Stronnictwa uchwalili wysłać telegram do Prezydenta R. P. z okazji pierwszej rocznicy wyboru.

Górnicy patronują szkole

BYTOM. (jł) Znajdująca się pod patronatem Zw. Zaw. Górników szkoła powszechna nr. 20 przy ul. Katowickiej zalicza się do najlepiej uposażonych w Bytomiu. Uczęszcza do niej 615 dzieci, do przedszkola 70, w tym 50 proc. autochtonów. Jest to jedyna szkoła w Bytomiu, która otrzymała dyplom uznania za zbiórkę złomu. Podkreślić trzeba, że lokal szkolny został całkowicie zradiofonizowany przez powiatowy i grodzki Cech Elektryków. Rada Rodzicielska postanowiła kupić szkole sztandar ze składek rodziców i nadać jej nazwę im. Górnika Polskiego.

280 ton żywca miesięcznie

przerobi rzeźnia miejska w Rybniku

Rybnik (hp). Na krótko przed wojną wybudowano w Rybniku nowocześnie urządzoną rzeźnię miejską, która w okresie powojennym nie była w pełni wykorzystywaną, gdyż większe placówki przemysłowe sprowadzały dla swych załóg nie żywiec, lecz gotowe do rozdziału mięso. W okresie letnim mięso to szybciej ulegało zepsuciu.

Obecnie, dzięki zabiegom czynników miejskich oraz konferencjom, przeprowadzonym z przedstawicielami przemysłu i dostawcami, postanowiono sprowadzać do Rybnika tylko żywe zwierzęta ubojowe i w miarę potrzeby wykorzystywać urządzenia rzeźni miejskiej, która nie tylko może podołać temu zadaniu, lecz w dalszej perspektywie przeprowadzać ubój dla powiatów raciborskiego i pszczyńskiego. Wpłynie to dodatnio na finanse miasta, a robotnicy i pracownicy okolicznych placówek przemysłowych otrzymają przydziały mięsa świeżego i lepszego.

Dla zapewnienia stałego ruchu ubojowego Zarząd Miejski przeprowadza w rzeźni poważne naprawy, gdyż z biegiem lat część instalacji rur wodnych, parowych i amoniakowych uległa zniszczeniu. Ubój miesięczny ma wynosić około 280 ton żywca.

Współzawodnictwo w gospodarce rolnej

na terenie powiatów będzińskiego i zawierciańskiego

BĘDZIN. (wel) Powiatowe Związki Samopomocy Chłopskiej w Będzinie i Zawierciu rozpoczęły współzawodnictwo pracy na polu gospodarki rolnej. Myślą przewodnią inicjatorów jest jak najracjonalniejsze wykorzystanie ziemi, znajdującej się w uprawie rolnej i podniesienie produkcji. Uwzględniając środki, jakimi dysponują rolnicy zagłębiowscy, inicjatorzy zmierzają do podniesienia stopnia uświadomienia fachowego rolnika i pouczenia go o sposobie dobrej uprawy roli, konieczności walki ze szkodnikami i chwastami, umiejętnego zbierania i przechowania obornika, stosowania płodozmianów oraz hodowania i stosowania doborowych nasion.

Powiatowi instruktorzy rolni rozpoczęli już objazd powiatu i urządzania wykładów dla rolników oraz zachęcanie ich do podniesienia produkcji. Pogadanki dla rolników, wygłaszane w przystępnej i zrozumiałej formie, gromadzą dużą liczbę rolników. W wielu wypadkach najstarsi rolnicy, którym zdawało się, że znają wszystkie najlepsze sposoby gospodarki, dowiadują się ze zdumieniem o przyczynach nieurodzajów, spowodowanych złą orką lub nieodpowiednim stosowaniem obornika i nawozów sztucznych. Rady, udzielane przez instruktorów, są dla rolników nieocenione, toteż byłoby pożądane częstsze urządzanie podobnych pogadanek. Przyniosą one niewątpliwie korzyść rolnikom, a w rezultacie przyczynią się do ulepszenia uprawy roli i podniesienia produkcji.

Celem zdobycia dobrych nasion zbożowych w powiecie zakłada się tzw. „bloki siewne" wielkości około 10 ha, na których właściciele uprawiają grunty ściśle według wskazówek instruktorów i sieją podniesienie jakości zboża siewnego, co jest jednym ze środków dostarczone przez Samopomoc Chłopską zboże selekcyjne. Zakładanie „bloków" ma na celu podniesienia produkcji rolnej. Bloki takie złożone zostały w Czeladzi dla uprawy pszenicy jarej owsa oraz w Ożarowicach.

Wzrost zaopatrzenia górników

Katowice. Jednym z głównych przejawów działalności przemysłu węglowego na odcinku zaopatrzenia górników i pracowników polskich kopalń są dostawy ubrań roboczych i obuwia. Rok 1947 stanowił pod tym względem okres poważnych osiągnięć Centrali Zaopatrzenia Materiałowego przemysłu węglowego. Podczas, gdy w roku 1946 dostarczono pracownikom ogółem 208.136 par butów skórzanych i 8.876 kompletów ubrań szybowych, dostawy w roku ubiegłym objęły według danych przybliżonych około 453.000 par butów skórzanych i 41.174 kompletów ubrań roboczych.

Przetarg ofertowy

na wykonanie montażu pompy odwadniającej na głębokości 350 m oraz rurociągu szybowego w kop. Makoszowy. Na wykonanie powyższych robót musi firma posiadać zezwolenie Urzędu Górniczego. Roboty w szybie mogą być wykonane wyłącznie w czasie trzeciej zmiany (nocnej).

Zainteresowani proszeni są o podjęcie ślepych kosztorysów w Biurze Technicznym Gliwickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, Gliwice, ul. Marcina Strzody 2.

Termin złożenia ofert w zalakowanej kopercie upływa w ciągu 10 dni od daty ogłoszenia. 577

GLIWICKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO W GLIWICACH,
ul. Marcina Strzody 2 — ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę 45 ton siana słodkiego I gat. na paszę dla koni. Dostawa sukcesywna w ciągu 3 tygodni od daty zamówienia. Ofertę na całość względnie część dostawy, w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na dostawę siana" wraz z próbkami 1 kg. należy składać pod wyżej podanym adresem do dnia 25 lutego 1948 r. do godz. 10. W tymże dniu i godzinie nastąpi otwarcie ofert.

Cenę jednostkową za 1 tonę należy podawać loco stacja wyładowcza kopalń należących do Gliwickiego Zjednoczenia.

Do oferty należy dołączyć uwierzytelniony odpis świadectwa przemysłowego oraz kwit na wadium w wysokości 2% oferowanej sumy. Wadium należy złożyć w Kasie Gliwickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego.

Składanie ofert, ich zmiana oraz ich cofnięcie jest dopuszczalne przed terminem rozpoczęcia przetargu. W przypadku uchylenia się oferenta, który utrzymał się przy przetargu, od podpisania umowy, przepada złożone przez niego wadium na rzecz Gliwickiego Zjednoczenia.

Gliwickie Zjednoczenie P. W. zastrzega sobie możność zmniejszenia wzgl. rozszerzenia dostawy, prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na cenę, powierzenia dostawy jednemu lub kilku oferentom, jak również unieważnienia przetargu bez podania powodów. 578

CEMENTOWNIA „SATURN" w WOJKOWICACH KOMORNYCH, POW. BĘDZIN

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie remontu kapitalnego czerpaka parowego o mocy 150 K. M.

Bliższe informacje, podkładki kosztorysowe i ogólne warunki otrzymać można w Wydziale Technicznym Cementowni, w dni powszednie w godzinach od 8 do 15.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Remont kapitalny czerpaka parowego", należy składać w Sekretariacie Cementowni do dnia 1 marca br., godz. 15. Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w kasie fabryki wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy.

Otwarcie komisyjne ofert nastąpi w dniu 2 marca 1948 r. w Zjednoczeniu Fabryk Cementu R. P. w Sosnowcu, ul. 3 Maja nr 22, Dział Remontów i Warsztatów o godz. 10.

Fabryka zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i bez prawa roszczenia jakichkolwiek pretensji do odszkodowania ze strony oferentów. (PAP) 546

Przetarg

na wykonanie wypycharki koksu dla baterii pieców w koksowni Gliwice. Ślepy kosztorys jest do podjęcia w Biurze Technicznym Gliwickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, Gliwice, ul. M. Strzody 2. Termin złożenia oferty w zalakowanej kopercie na wyżej podany adres — 10 dni po ukazaniu się niniejszej notatki. 576

Wolne posady

MYDLARZA siłę fachową poszukujemy. Warunki dobre. Oferty „Dziennik Zachodni" Katowice pod „1288". 1509g

SPÓŁDZIELNIA spożywców Huty „Bobrek" poszukuje kierownika kasyna-bufetu kwalifikacje wymagane. Zgłoszenia w Biurze Personalnym Spółdzielni, Bobrek-Bytomski, Stalina 49. 1612g

CHEMIKA lub CHEMICZKĘ na KIEROWNIKA pracowni analitycznej poszukuje prywatna firma. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Oferty: Dziennik Zachodni Bytom „ZAKŁAD PRZEMYSŁOWY". 1649g

MŁODA rutynowaną ekspedientkę przyjmie Dom Handlowy Uniwersal Katowice Rynek 11. 1667g

POSZUKUJEMY rutynowanego bilansisty ze znajomością księgowości handlowej-przebitkowej. Zgłoszenia Zabrze nr. tel. 24-95. 928d

C.Z.P.P.K. Dyrekcja Handlowa Oddział Śląsko-Dąbrowski poszukuje: buchalterów-bilansistów i maszynistek. Reflektujemy tylko na pierwszorzędne siły. Warunki do omówienia. Oferty należy składać w Biurze Dyrekcji Bytom, Chrzanowskiego 1b. (PAP) 975d

POSZUKUJE się branżystę fachowca na odpowiedzialnego kierownika do zaprowadzenia hurtowni materiałów piśmiennych i pomocy szkolnych na warunkach spółki, lub na procentowy. Oferty PAP Częstochowa pod „500". (PAP) 976d

BIURALISTKA ze znajomością stenografii biegle pisząca na maszynie poszukuje pracy. Zgłosz. skr. pocz. 16. Cieszyn. 981d

CZELADNIK krawiecki na duże sztuki oraz podręczna potrzebni. Sosnowiec, 3-go Maja 29, Latko. 1765g

PANNĘ inteligentną do samodzielnego prowadzenia sklepu, przyjmiemy zaraz. Wytwórnia Artykułów Spożywcz. „Gosposia", Sosnowiec, Targowa 4. 1762g

KSIĘGOWEGO przyjmie P. C. H. Hurtownia Spożywczo - Przemysłowa, Sosnowiec, Targowa 20. 1761g

MANIKURZYSTKA zdolna potrzebna od zaraz. Katowice, Mariacka 2, Zakład fryzjerski. 1760g

KTO da starszej uczciwej posadę kasjerki. Oferty do Dziennika Zachodn. Katowice pod „Uczciwa". 1759g

REGENERACJA Żarówek „LUX" Wełnowiec, Piastów 12, zatrudni doświadczonych pomplarzy, szpindlarki i nawijaczki. Zakupi wypalone żarówki. 1729g

SZKLARZY przyjmie od zaraz. Szklarnia, Szopienice, Oświęcimska 22. 1725g

DENTYSTYCZNY technik samodzielny potrzebny do Zakładu w Gliwicach. Oferty: „Czytelnik" Gliwice, pod „Precyzja". 1733g

POTRZEBNY ekspedient i starszy chłopak do Hurt. Wikto. Włókno Katowice, Francuska 6. 1755g

SPOŁECZNE Przedsiębiorstwo Budowlane, Katowice ul. 3 Maja 23 — tel.. 337-96/97 przyjmie od zaraz na dobrych warunkach inżyniera budowlanego, pracowników zaopatrzenia, 1 rutynowaną maszynistkę oraz specjalistów do list płac. 1754g

PRZYJMĘ prace u lekarza lub dentysty jako pomoc w godzinach przyjęć. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „1422". 1753g

DYREKCJA Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych Zjednoczenie Śląsko-Dąbrowskie, Katowice, ul. Matejki 3, zatrudni kilku inżynierów lądowych, techników budowlanych, samodzielnych kierowników budowy. Warunki do omówienia na miejscu, Zgłoszenia: Wydział Personalny Zjednoczenia Katowice. Matejki 3. V-piętro pokój 503. 1750g

STENOTYPISTKA potrzebna do prywatnego przedsiębiorstwa budowlanego. Oferty z warunkami „Czytelnik" Katowice pod „Pilna". 1749g

INTELIGENTNA panienka do 6 letniej dziewczynki na wyjazd potrzebna. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „1417". 1746g

POMOCNICA domowa na dobrych warunkach potrzebna. Katowice, Zwirki i Wigury 26/7. 1743g

NIANIA dla dwu chłopców (2 i 1 rok), uczciwa, rutynowana i kulturalna, potrzebna od zaraz. Oferty pod adresem: mgr. Marcinkowski Opole — Rynek 1. 1739g

GOSPODYNI do 2 osób poszukiwana. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „Kulturalna". 1738g

UCZNIA z roczną praktyką piekarską przyjmę od zaraz. Bytom, Muszalika 33, **PIEKARNIA.** 1734g

Posad poszukują

KSIĘGOWY - bilansista 20 lat praktyki, zmieni posadę. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Rutynowany". 1764g

RYMARZ — TAPICER poszukuje pracy od zaraz. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „1386". 1723g

SAMODZIELNA gospodyni poszukuje posady w kulturalnym domu lub wdowca z dwojgiem dzieci. Oferty „Czytelnik" Chorzów „Gospodyni". 1730g

GITARZYSTA do zespołu barowego z mikrofonem (wolny). Oferty do Dziennika Zachodniego Wałbrzych pod „Gitarzysta". 949d

SZOFER z siedmioletnią praktyką z zielonym prawem jazdy poszukuje pracy, najchętniej w Wałbrzychu. Oferty „Dziennik Zachodni" Wałbrzych pod „Szofer". 951d

SZOFER — mechanik, montor samochodowy ze świadectwami fachowymi poszukuje posady. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „1406". 1741g

SEKRETARKA — korespondentka, kasjerka, znajomość wszelkich prac biurowych, maszynopisu zmieni posadę. Oferty „Czytelnik" Katowice pod „1400". 1736g

SAMODZIELNA księgowa do przebitki materiałowej poszukuje pracy. Zgłoszenia Dziennik Zachodni Katowice „Materiałowa". 1720g

Kupna

RADIOAPARATY, lampy, części kupuje Kukulski. Katowice, 3 Maja 20. 471d

KSIĄŻKI NAUKOWE polskie, niemieckie, kupuje — sprzedaje. Księgarnia Antykwarnia Nikodemski, Katowice, Jana 14. 679d

STANIOL - CYNFOLIĘ zakupi w każdej ilości „ENOLA", Łódź, Napiórkowskiego 24, tel. 177-00. (PAP) 786d

MASZYNĘ biurową marki „Reinmetal kupię Dom Handlowy Uniwersal, Katowice, Rynek 11. 1638g

KUPUJEMY wanilinę i kwasek cytrynowy „Fnbegeka" Katowice Plebiscytowa 17. 794d

KUPIĘ psa dużej rasy możliwie nowofundlandczyk, bernardyn. Kudelski Biała krakowska, Stojałowskiego 23. 962d

ZAKŁAD Obróbki Drzewa zakupi większą ilość łożysk kulkowych, rolkowych i stożkowych o wymiarach: wewnątrz otwór 30, 35 i 40 mm; zewnątrz średnica do 80 mm; szerokość od 16 do 25 mm. Oferty do Dziennika Zachodniego Katowice, pod „Łożyska". 963d

SAMOCHÓD nowy lub mało używany sześcio-cylindrowy Cabriolet najchętniej BMW kupię. Wiadomość kierować Łódź, Piotrkowska 37 — Warys. 971d

FORTEPIAN kupię. Tysaczek Alfred, Jastrzębie Dolne 6, pow. Rybnik. 1753g

OWCZĄ wełnę kupię, zamienia na włóczkę lub przędzę. Przędzalnia wełny W. Palusiński i Ska Sosnowiec, Prusa 8. tel. 622-67 1757g

Sprzedaże

SZKŁO wodne, siarkę w laskach, siarczan miedzi, poleca M. Reiner, Sosnowiec, Prezydenta Bieruta 41, tel. 615-48. 898g

MŁYŃSKIE maszyny, wszelkie przybory dostarcza firma Kanarek, Kraków, Mazowiecka 35. 737d

„MERCEDES — BENZ". ropniak, 2 tonowy po generalnym remoncie, nowe ogumienie sprzeda Spółdzielnia „...da" Cieszyn telefon 1471. 1719g

MERCEDES - DIESEL 3½ tony z przyczepką sprzedam. Jama Gorzów k/Olesna. 945d

SPRZEDAM samochód osobowy marki Renault 4-ro osobowy duży, stan ogólny pierwszorzędny. Ogumienie jak nowe. Telefon 408-60. 1677g

KROSNA angielskie szerokie wąskie, maszyny pomocnicze jak: kopsarka, przewijarka osnowa, wątkowa, (kaneciarka) oraz draparka i cewrnmaszyna na 200 wrzecion do sprzedania Radomsko Kopiec 1 Karlińscy. 907d

MOTOCYKL - WANDERER 100 ccm na chodzie do sprzedania. Wiadomość: Dziennik Zachodni Bytom pod „WANDERER". 1735g

OBRABIARKI, NARZĘDZIA, SILNIKI poleca w dużym wyborze Zjednoczenie Mechaników „OGNIWO" Warszawa, Marszałkowska 17 Wrocław, Stalina 10. 974d

SAMOCHÓD osobowy marki „Renault". stan bardzo dobry, nowy zapasowy silnik sprzedam. Zgłoszenia: Częstochowa PAP „Nr. 1000". (PAP) 977d

OPEL - SUPER w doskonałym stanie sprzedam. Wiadomość Aksler, Gliwice telef. 23-16. 1763g

DOM w Chorzowie i plac budowlany zaraz sprzedam. Zgłoszenia „Czytelnik" Chorzów pod „Tanio". 1729g

DRUT aluminiowy, większa ilość 4 i 3 mm grubości półtwardy, sprzedam lub zamienię na drut ocynkowany, cieńszy. Zgłoszenia: Wytwórnia Wyrobów Drucianych, Piotrowice koło Katowic Zarzecka 2. 354d

MŁYN dwie pary walcy sprzedam. Oferty „Dziennik Zachodni" Katowice pod „Młyn". 357d

JADALNIĘ i gabinet oraz inne meble sprzedam. Tel. 304-01 od 16 — 18. 1747g

MERCEDES 6 tonowy i Chevrolet 3 tonowy do sprzedania lub zamiana na osobowy. F-ma „Palbeton" Katowice. Równoległa 10. 1744g

SINGER maszynę sprzedam Katowice, Jagiellońska 7, m. 5. 1766g

MACZKI MIĘSNE
SPRZEDAJEMY na paszę i nawozy w większych ilościach. Informacje: Tow. Przem.-Handlowe „Bacutil" Katowice Mikołowska 21. Tel. 358-54 w godz. 8 — 14. 937d

Mieszkania

MIESZKANIE 2 pokoje, kuchnia łazienka, (słoneczne) w **Bytomiu** przy ul. Grottgera 6a, m. 10, zamienię na większe za zwrotem kosztów remontu. 1732g

ZAMIENIĘ komfortowe dwa pokoje z kuchnią w Krakowie na takież lub mniejsze w Katowicach. Oferty „Dziennik Zachodni Katowice pod „1429". 1756g

Pokoje

POKOJU umeblowanego blisko śródmieścia niekrępującego poszukuję. Oferty „Czytelnik" Katowice „Przemysłowiec". 1724g

Lokale handlowe

DENTYSTYCZNY Zakład w dobrym punkcie Gliwic, z powodu choroby za zwrotem kosztów remontu odstąpię. Oferty: „Czytelnik" Gliwice, pod „Dentysta". 1727g

POSZUKIWANY lokal za zwrotem kosztów. 2 — 4 ubikacji w Katowicach lub okolicy. Zgłoszenia „Dziennik Zachodni" Katowice „Wytwórczość". 1728g

Nauka i sztuka

KORESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI. Informacje Lublin skr. poczt. 105. 973d

Zguby

SKRADZIONO tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego. Hoppe Augustyn, Browiniec, pow. Prudnik. 987d

ZGUBIONO dokument wojskowy oraz kartę demobilizacyjną. Miałszegrosz Ludwik, Kolnowice, pow. Prudnik. 968d

ZGUBIONO zaświadczenie wojskowe wydane przez RKU Kraków — Powiat orzekające o zwolnieniu od obowiązku służby wojskowej. Topa Julian, Prudnik, Damrota 25. 969d

SKRADZIONO tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego. Piątek Maria, Prudnik, Batorego 41. 979d

ZGUBIONO dowód tożsamości konia Nr. 114 na nazwisko Kaleta Alojzy, Kolnowice, pow. Prudnik. 970d

ZGUBIONO deklarację wierności. Rudzka Maria, Kamień, pod Rządówką. 1751g

ZGUBIONO dowód osobisty na nazwisko Zastawnik Bronisława, Sosnowiec, Miła 8. 1721g

PRZYBŁĄKAŁ się pies wilczur. Do odebrania za zwrotem kosztów ogłoszenia: Częstochowa. Olsztyńska 88b, Sikora. 948d

ZGUBIONO zaświadczenie pracy Dyrekcji Zjednoczenia Energetycznego Wałbrzych, Madrak Konstanty. 950d

SKRADZIONO dowód osobisty oraz odcinek zameldowania na nazwisko Karwowska Irena zam. Jelenia Góra, Panieńska 40. 952d

SKRADZIONO kartę rejestracyjną RKU Sosnowiec, świadectwo czeladnicze oraz inne dokumenty na nazwisko Wójcik Stefan, Jelenia Góra. 953d

ZGUBIONO zaświadczenie obywatelstwa polskiego i kartę RKU Opole na nazwisko Günter Biskup, Kuniow pow. Kluczbork. 959d

ZGUBIONO dowód osobisty. Nycz Zofia, Ośrodek Rolny, Bartniki, poczta Kamieniec n. Ochną. pow. Ząbkowice. D. Śl. 965d

SKRADZIONO legitymację służbową, prawo jazdy, zaświadczenie zameldowania oraz inne dowody osobiste wydane na nazwisko Kołecki St...sław Bytom. Dworcowa 3. 1711g

ZGUBIONO 7. II. br. teczkę skórzaną z dokumentami firmowymi i pieczątką „Śląska Spółdzielnia Zdunów Kaflarzy „Szamot" z odp. udz. Lubliniec tel. 142 konto BGS 51 którą unieważniamy. 1745g

Poszukiwania

POWRACAJĄCYCH z Rosji proszę o wiadomość o Szczęsnym Brończyku ur. 1912 r. Stryj i Eugeniuszu Sakowiczu Kraków, Lea 15a/9 Eugenia Brończykowa. 972d

ŻONĘ Szymczyk Marię i córkę Krystynę urodzoną 1932 roku, Włochy koło Warszawy poszukuje mąż. Wiadomości: Jelenia Góra, Grunwaldzka 80. 955d

STANISŁAW Burzyński poszukuje brata Bernarda urodzonego r. 1920 w m. Horodziej pow. Nieśwież i siostrę Jadwigę ur. r. 1929 m. Święta Wola pow. Kosów Poleski. Wszelkie wiadomości należy kierować pod adresem Stanisław Burzyński 17 Charleville Rd. London w 14. England. 964d

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty na nazwisko Zaporowska Władysława, Wełnowiec. 1740g

UNIEWAŻNIAM zgubione wszelkie dokumenty. Karpiel Jan, Radków. Zachodnia 16. 956d

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty wyst. na nazwisko Aniela Lubińska, Winiatyńce, pow. Zaleszczyki, oraz kartę ewakuacyjną wydaną w Zaleszczykach, woj. Tarnopolskie, na której wpisane były następujące nazwiska: Rozalia Kościelska, Marian Kościelski, Janina Kościelska, Zbigniew Kościelski, Aniela Lubińska, wystawiona przez Urząd Emigracyjny w Czortkowie. 978d

UNIEWAŻNIAM skradzione mi z zamkniętego mieszkania wszystkie moje dokumenty służbowe na nazwisko Kusionowicz Ernestyna, nauczycielka w Bacowie, pow. Gorzanów, Dolny Śląsk. 966d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty na nazwisko Majerowicz Stefan Katowice. 1737g

Różne

DOKTOROWI Kuśmierczykowi Kamienica Polska, dziękuję za wyleczenie pęcherza. Kryglelowa. 958d

Cennik ogłoszeń:

OGŁOSZENIA za tekstem (dział zwyczajny): (szerok. 1 szp. 37.5 mm).

do ogólnej ilości 70 mm	zł 55	za 1 mm
od 71—120 mm	„ 70	„ 1 mm
od 121—200 mm	„ 85	„ 1 mm
od 201—300 mm	„ 110	„ 1 mm
powyżej 300 mm	„ 140	„ 1 mm

NEKROLOGI za tekstem (dział zwyczajny):

do ogólnej ilości 70 mm	zł 50	za 1 mm
od 71—120 mm	„ 60	„ 1 mm
od 121—200 mm	„ 100	„ 1 mm
od 201—300 mm	„ 130	„ 1 mm
powyżej 300 mm	„ 180	„ 1 mm

OGŁOSZENIA TEKSTOWE: (szerok. 1 szp. 50 mm)—

do ogólnej ilości 70 mm	zł 100	za 1 mm
od 71—120 mm	„ 125	„ 1 mm
od 121—200 mm	„ 150	„ 1 mm
od 201—300 mm	„ 240	„ 1 mm
powyżej 300 mm	„ 280	„ 1 mm

NEKROLOGI w tekście cena ogłosz. tekst., jak wyżej.

OGŁOSZENIA DROBNE:

wszystkie ogłoszenia drobne za 1 słowo zł 30.—
dla poszukujących pracy za 1 słowo zł 15.—
Pierwsze słowo liczy się zasadniczo podwójnie. Tłustym drukiem każde słowo liczy się podwójnie. Ogłoszenie drobne: najmniej 10 słów najwyżej 40 słów.

Opłaty: za ogłoszenia zamieszczone w niedziele i święta pobiera się dodatek w wysokości 30%. **Za zastrzeżenie miejsca:** wśród drobnych ogłoszeń do 50 mm na 1 szp. + 50%. ponad 50 mm i dwuszpaltowe + 100%.
W tekście + 100% Za ogłoszenie tabelaryczne, bilanse i kombinowane + 100%

Wszelkie wpłaty za ogłoszenia prosimy przekazywać na konto: **III — 4830 P. K. O. Katowice,** (zaznaczać na odcinku czego wpłata dotyczy). Adres Działu Ogłoszeń: Katowice, ul. 3-go Maja 12, telefon 309-74.

Magistrala Śląsk-Szczecin

Miliardowe kredyty na odbudowę kolei

W związku z aktywizacją rejonu szczecińskiego również na rozbudowę kolei na Pomorzu Zachodnim przeznacza się duże kwoty. Wystarczy powiedzieć, że po dyrekcji warszawskiej, właśnie dyrekcja szczecińska otrzymuje największe sumy na inwestycje wszelkiego rodzaju, a więc zarówno na odbudowę torów i stacyj, jak na rozbudowę urządzeń w portach, warsztatów naprawczych, wreszcie również i na remonty mieszkań dla pracowników kolejowych.

Dotychczasowy dorobek kolei na Pomorzu Zachodnim wyraża się cyfrą 1.084 km linii kolejowych nowo uruchomionych (w okresie 1945/47). 44 km odbudowanego toru na linii jednotorowej i 52 km odbudowanego toru na linii dwutorowej. W ciągu około 2,5 lat przeprowadzono otwarcie 127 stacyj kolejowych oraz 307 przystanków. Odbudowano szereg obiektów kolejowych o łącznej kubaturze około 50.000 m³.

Wysiłek naszych kolejarzy był wielki: nie zmienia to jednakże sytuacji, która wymaga wkładów jeszcze większych, aniżeli dotychczas przeprowadzone. Bowiem należy wziąć pod uwagę, że na terenie Dyrekcji Szczecińskiej P. K. P. około miliona m³ zabudowań kolejowych jest zniszczonych, a duże odcinki linii kolejowych czekają na odbudowę względnie na uruchomienie.

PRZEDE WSZYSTKIM PORT

Toteż na rok 1948 przewidziano przeprowadzenie wielkich inwestycyj i to nie tylko na terenie portu, ale również i na licznych liniach kolejowych na całym Pomorzu Zachodnim. Nacisk główny będzie jednakże położony na port i linie dochodzące do portu. Na prace kolejowe na terenie portu szczecińskiego przewiduje się ok. 1,8 miliarda złotych. Za sumę tę przebudowane zostaną liczne dworce portowe, stacje towarowe i inne. Trzeba będzie również przeprowadzić szereg nowych torów kolejowych, które będą doprowadzały wagony z węglem czy też drobnicą na nowo wybudowane nabrzeża względnie do nowo wzniesionych magazynów.

O ile chodzi o linie doprowadzające do portu, to szczególny nacisk położony zostanie na linię kolejową, prowadzącą w kierunku na Poznań, a głównie na odcinek Krzyż — Starogard, gdzie położony zostanie drugi tor, oraz na linię prowadzącą na Śląsk. Ta ostatnia bowiem tworzyć ma magistralę węglową Szczecin — Śląsk. Dotychczas z zasady transporty węgla do Szczecina idą przez Poznań; w przyszłości natomiast będą one wysyłane znacznie krótszą drogą przez Wrocław — Kostrzyn. Na tej ostatniej linii koniecznym jest jednakże wybudowanie przede wszystkim mostu na Odrze pod Szczecinem. Będzie to most zwodzony, którego budowa ma być przeprowadzona jeszcze w tym roku. Zaznaczyć należy, że uruchomienie magistrali węglowej Śląsk — Szczecin znacznie ułatwiłoby zaopatrywanie portu szczecińskiego w węgiel.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

O ile chodzi o inwestycje pozaportowe, to na ten cel przeznacza się z kredytów normalnych inwestycyjnych około 600 milionów złotych i z kredytów związanych z aktywizacją tego rejonu 680 mil. złotych. Ciekawym faktem jest to, że w obydwu tych pozycjach duże kwoty stanowią sumy przeznaczone na budownictwo mieszkaniowe. Okazuje się bowiem, że w związku z aktywizacją rejonu szczecińskiego trzeba będzie sprowadzić na ten teren tysiące ludzi (obecnie pracuje na kolejach około 22.000 osób). Dla ludzi tych należy przygotować przede wszystkim mieszkania, gdyż tylko pod tym warunkiem będą oni mogli przybyć na te tereny. I dlatego w kredytach aktywizacyjnych na cel ten przeznacza się 200 milionów złotych, w kredytach normalnych 192 miliony zł; niezależnie od powyższych sum Ministerstwo Odbudowy również daje na ten cel 60 milionów złotych.

Na budowę torów z kredytów aktywizacyjnych przeznaczono 390 milionów, a na mosty 90 mil. zł. Kredyty inwestycyjne przeznaczają na tory 200 milionów, a na mosty 192 mil. zł. Łącznie więc inwestycje w jednym tylko dziale drogowym wynoszą około 1.300 mil. złotych.

Jak z powyższego wynika, na cele odbudowy kolei przeznaczone są sumy wielomiliardowe. Inwestycje te umożliwić mają przewiezienie do portu szczecińskiego oraz do Ustki, Darłowa i Kołobrzegu licznych setek tysięcy ton węgla eksportowego, nie licząc innych towarów.

Leon Cieszyński.

Wwóz i wywóz pieniędzy papierowych

Warszawa. Departament Finansowy M. P. i H. podaje do wiadomości następującą uchwałę Komisji Dewizowej z dnia 5 stycznia br. w sprawie przywozu i wywozu pieniędzy papierowych w małym ruchu granicznym polsko-czechosłowackim.

„Zezwala się — aż do odwołania — osobom przekraczającym w małym ruchu granicznym granicę polsko-czechosłowacką, legitymującym się polskimi przepustkami granicznymi — na przywóz do kraju, względnie wywóz za granicę polskich pieniędzy papierowych do wysokości zł 200 (dwieście) każdorazowo, nie więcej jednak niż zł 6.000 (sześć tysięcy) miesięcznie.

Jednocześnie zezwala się — aż do odwołania — osobom legitymującym się czechosłowackimi przepustkami granicznymi, na powrotny wywóz do Czechosłowacji przywiezionych do Polski koron czeskich do wysokości kwot, odnotowanych na wyżej wymienionych p r z e p u s t k a c h przez polskie placówki kontroli granicznej".

W 100-lecie »Wiosny Ludów«

Wystawa w Muzeum Wojska Polskiego

Warszawa. (PAP). W Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie odbyła się konferencja prasowa, poświęcona przygotowywanej przez Dyrekcję Muzeum Wystawy z okazji setnej rocznicy „Wiosny Ludów". Dyr. Muzeum płk. Szacherski oraz kustosz Działu Nowożytnego dr Chojnacki zapoznali przedstawicieli prasy z materiałami wystawowymi oraz objaśnili cele i założenia wystawy.

Wszystkie elementy okresu 1846—1848 Muzeum Wojska Polskiego zamierza podkreślić w pokazie licznych zabytków tego czasu. Odpowiednio dobrane i wystawione napisy z epoki oraz celowy układ pamiątek ułatwią zwiedzającym zrozumienie charakteru ówczesnych wydarzeń. Muzeum Wojska Polskiego pragnie uwypuklić fakt, że rok 1848 jest jednym z ogniw łańcucha polskiej myśli demokratycznej, której ostatecznym, zwycięskim wyrazem stał się Manifest Lipcowy PKWN.

Muzeum Wojska Polskiego zdając sobie sprawę z trudności organizacyjnych, spowodowanych stosunkowo małą liczbą pamiątek tego okresu, zaapelowało do szeregu instytucyj naukowych z prośbą o dostarczenie materiału. Na apel ten przychylnie odpowiedziały nast. instytucje: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu, Fundacja Kórnicka, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki w Poznaniu, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Biblioteka Narodowa, Muzeum Narodowe w Warszawie, Muzeum Narodowe w Krakowie, Polska Akademia Umiejętności oraz zbieracze prywatni.

Celem ułatwienia zwiedzającym zapoznania się z materiał. wystawowym i jego charakterem opracowano katalog, możliwie jak najdokładniejszy, który opisując ponad 750 pozycji, obejmuje przeszło 100 stron druku — nakład 5.000 egzemplarzy.

Wystawę i katalog opracowali kusztosz Działu Nowożytnego dr Mieczysław Chojnacki, kustosz Zofia Stefańska i asystent Stanisław Kalabiński.

Muzeum Regionalne im. Wł. Orkana

Rabka. — Staraniem i z inicjatywy oddziału PTT w Rabce doprowadzono do porządku zbiory miejscowego Muzeum Regionalnego.

Muzeum liczy 2500 eksponatów. Wszczęto również starania, celem wykupienia domu w Porębie, w którym mieszkał i tworzył Wł. Orkan, celem założenia muzeum pamiątek po wielkim piewcy Podhala.

Słuchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCYJ LOKALNYCH

Piątek 13 lutego

5.58 Sygnał i zapowiedź stacji. 6.00 sygnał czasu i „Kiedy ranne wstają zorze", 6.05 gimnastyka. 6.15 wiadomości. 6.20 muzyka, 6.50 program 7.00 dziennik. 7.15 muzyka. 8.00 informacje. 8.25 skrzynka P. C. K.. 8.35 kwadrans prozy. 8.50 muzyka. 9.00 audycja dla szkół. 9.15 program. 9.20 koncert reklamowy. 10.40 audycja Ministerstwa Oświaty, 11.57 sygnał i hejnał. 12.03 wiadomości. 12.08 przegląd prasy. 12.15 muzyka 12.20 „Przygotowujemy bekony na eksport". 12.30 audycja popularna. 14.30 koncert życzeń. 15.00 informacje. 15.15 aktualia. 15.25 komunikaty. 15.30 kącik prawniczy, 15.40 audycja dla dzieci. 16,00 dziennik. 16.30 audycja dla chorych. 16.50 „Nasze uzdrowiska". 16.55 audycja dla młodzieży. 17.10 audycja dla Komisji Ochrony Zabytków Przeszłości. 17.15 koncert. 18.00 R. U. L. — „Rozwój polskiej myśli demokratycznej". 18.15 recital skrzypcowy. 18.35 muzyka. 18.45 kwadrans prozy. 19,00 skrzynka techniczna. 19.15 koncert symfoniczny", 20.50 „Nowy numer Żołnierza Polskiego" 21.00 koncert. 22.00 „Rumunia przemawia do Polski". 22.30 muzyka. 22.45 program. 22,50 muzyka. 23.00 dziennik. 3.10 program. 23.20 muzyka taneczna, 23.55 wiadomości. 24.00 zakończenie programu.

W sektorze prywatnym

Handel i rzemiosło na Targach

w Poznaniu

Poznań. Ze względu na duże zapotrzebowanie na stoiska na M. T. P. w roku bież. dla prywatnego przemysłu, handlu i rzemiosła nie pozostało wolnego metrażu. W związku z tym Izby Rzemieślnicze i Izby Przemysłowo-Handlowe zdecydowały się odremontować zniszczone pawilony targowe. Pawilon Izb Rzemieślniczych będzie posiadał rozmiary 130 m na 20 m, a Izb Przemysłowo-Handlowych 90 m na 24,5 m. Prywatne firmy przemysłowe i handlowe winny zgłaszać swoje zapotrzebowanie, albo bezpośrednio do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, działającej w imieniu wszystkich Izb Przem.-Handl., względnie do Zrzeszenia Eksporterów i Importerów R. P. w Warszawie. Zgłoszenia rzemiosła przesyłać należy do Izby Rzemieślniczej w Poznaniu. Zgłoszenia winny być dokonane do końca lutego r. b. Opłaty wynoszą zł 1.500 od jednego metra kwadratowego.

Rzeszów. Na terenie Rzeszowa i woj. rzeszowskiego jest obecnie czynnych 634 przedsiębiorstw przemysłowych. Przedsiębiorstwa te zatrudniają ogółem 4.701 pracowników.

W Zrzeszeniu Prywatnego Przemysłu Drzewnego zarejestrowanych jest 108 przedsiębiorstw, z tego tartaków 88, stolarni mechanicznych 6, innych zakładów 14. Przedsiębiorstwa te zatrudniają 1.054 mężczyzn i 81 kobiet.

W Zrzeszeniu Prywatnego Przemysłu Chemicznego zarejestrowanych jest 37 przedsiębiorstw, w tym wytwórni mydła 9, wytwórni pasty i świec 8, wytwórni smarów, olejów i pokostów 4, wytwórni terpentyny 3, wytwórni atramentów, kredek itp. 2, pralni chemicznych 4, innych przedsiębiorstw 7. Ogółem zatrudnionych jest 206 osób, w tym 140 mężczyzn i 66 kobiet.

Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Młynarskiego obejmuje 234 młynów, w których pracuje 689 osób — w tym 665 mężczyzn i 24 kobiety.

Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Materiałów Budowlanych — wobec zarządzonej reorganizacji — utraci część dotychczasowych członków i obejmować będzie 21 cegielni, 9 kaflarni, 1 wapiennik, 93 betoniarnie, 1 fabrykę porcelany szlachetnej i 5 różnych zakładów, łącznie 130 przedsiębiorstw o stanie zatrudnienia wynoszącym 1.140 osób.

Zrzeszenia: Prywatnego Przemysłu Fermentacyjnego i Prywatnego Przemysłu Spożywczego są również przedmiotem reorganizacji, wnioski i statuty odnośnie tych zrzeszeń zostały przesłane Ministerstwu Przemysłu i Handlu do zatwierdzenia.

Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu: Metalurgicznego i Elektrotechnicznego, Włókienniczego, Papierniczo-przetwórczego oraz Poligraficznego posiadają swe siedziby w Krakowie i są włączone do sprawozdawczości Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.

SPORT

Olimpiada szybowcowa w Szwajcarii

Berno (obsł. wł.). Brytyjski Komitet Olimpijski zwrócił się z prośbą do Szwajcarskiego Komitetu Olimpijskiego o zorganizowanie szybowcowych zawodów olimpijskich na terenie Szwajcarii. Pierwotnie zawody te miały się odbyć na terenie Anglii. Szwajcarski Komitet Olimpijski przyjął prośbę i Olimpiada Szybowcowa odbędzie się w lipcu i sierpniu w okolicach St. Moritz.

Rozkwit sportu motocyklowego w Polsce

W a r s z a w a. Polski Związek Motocyklowy, który przed wojną zrzeszał 70 klubów liczy według ostatnich danych 181 klubów i sekcji motocyklowych.

Najliczniejszym okręg. Związkiem Motocyklowym jest okręg śląski, który posiada 45 klubów. Następnie idą: okręg warszawski — 33 kluby, łódzki — 27 klubów i poznański — 22 kluby oraz 14 oddziałów motoklubu poznańskiej „Unii". W liczbie 181 klubów i sekcji motocyklowych mamy 47 klubów związkowych, robotniczych i pracowniczych, 19 klubów przy organizacjach młodzieżowych oraz 13 klubów wojskowych i milicyjnych.

Ostatnie cyfry świadczą najlepiej o popularności sportu motocyklowego, który mimo, że połączony jest ze znacznymi nieraz wydatkami, staje się coraz bardziej popularny.

Zwycięstwo Metalowców w Wałbrzychu

„Metalowcy" — „Górnik" 12:4

Wałbrzych (sar) W poniedziałek 9 bm. reprezentacja Metalowców Górnego Śląska zmierzyła się z GZKS „Górnik" Wałbrzych. Metalowcy odnieśli zdecydowane i zasłużone zwycięstwo, jednak górnicy zyskali sobie sympatię widowni swoją bojową postawą. Dominiak (G) stoczył z Bibrzyckim swoją najlepszą walkę, uzyskując wynik remisowy. Brzezicha (G) stoczył z Sznajderem również ładną walkę.

Wyniki techniczne (na pierwszym miejscu zawodnicy Metalowcy): **Waga musza** Gorawski już po pierwszych ciosach kładzie na deski Winiarskiego. **W kogucjej:** Ponadto wygrywa z Biernaczykiem przez poddanie się przeciwnika w drugiej rundzie. **W piórkowej** Bazarnik pokonał na punkty ambitnego Karbownika. **W wadze lekkiej** Bibrzycki stoczył zacięty bój z Dominiakiem, który w trzeciej rundzie rozpoczął szalony atak i szeregiem ciasów nadrobili stracone punkty, uzyskując cenny remis. **W półśredniej** Kiszka remisuje z Maciakiem. **W II półśredniej** Sznajder wygrywa niezasłużenie z Brzezichą. **W średniej** Nowara wygrywa na punkty z Fiszerem, którego gong uratował od nokautu. **W półciężkiej** Urbaniak przegrał z Braneckim. Wynik ogólny 12:4.

W ringu sędziował Mikuła, na punkty Pakosiński.

ZZK Poznań przegrywa proces

o odszkodowanie

Poznań. W sądzie Okręgowym w Poznaniu zapadł wyrok **w sprawie ZZK (Poznań) przeciw Łuczakowi, oddalający pozew ZZK o odszkodowanie w wysokości 10.000 złotych.**

Jak wiadomo, na skutek odrzucenia protestu ZZK przez PZPN w sprawie weryfikacji meczu ZZK — „Polonia" (Świdnica), zarząd klubu poznańskiego wniósł do Sądu Okręgowego pozew o zwrot kosztów w wysokości 10.000 zł., które klub poznański na skutek mylnej informacji, podanej przez Łuczaka, poniósł w związku z wzniesieniem protestu.

Łuczak zdołał przeprowadzić dowód prawdy na swe twierdzenie, że w drużynie świdnickiej na meczu z ZZK w dniu 6 lipca 1947 r. **grali nie zatwierdzeni zawodnicy Kozubek i Cichy pod nazwiskami zawodników „Polonii" świdnickiej — Kwaśniewskiego i Kusza.**

Na podstawie obecnego wyroku, sprawa protestu ZZK o przyznanie drużynie poznańskiej 2 punktów walkowerem, które tym samym dają miejsce poznańskim kolejarzom w Lidze, znajdzie zapewne szerokie echo na walnym zebraniu PZPN.

Ostatni mecz Olimpijczyków

Gniezno. Na zakończenie pierwszego przedolimpijskiego obozu bokserskiego odbyło się w Gnieźnie spotkanie między **„uczestnikami obozu"** a drużyną gnieźnieńskiej **„Stelli"**, wzmocnionej Gołyńskim i Ratyńskim.

Mecz zakończył się zwycięstwem „uczestników obozu" w stosunku 13:3. Wyniki techniczne były następujące::

W wadze **muszej** Gumowski (0) pokonał wysoko na punkty Domagalskiego, **w. kogucia:** K l e i n zremisował z Budzyńskim I, **w. piórkowa I:** Antkiewicz (0) po najładniejszej walce dnia zwyciężył na punkty Gołyńskiego, **w. piórkowa II:** Piotrowski (00) wypunktował Budzyńskiego II, **w. lekka:** Szczerbowski (0) zremisował z Wesołowskim, **w. półśrednia:** Paliński (0) znokautował w trzeciej rundzie Wesołowskiego II; **w. średnia:** Franek (0) wygrał wysoko z Bielawskim, **w. półciężka:** Urbanowicz (0) zremisował z Ratyńskim.

DROBIAZGI

KAIRO. (obsł. w.) Egipcjanin El Touny ustalił nowy rekord świata w podnoszeniu ciężarów w wadze średniej, podnosząc obydwoma rękami 127,500 kg. Poprzedni rekord światowy został również ustalony przez El Touny w grudniu 1947 r. i wynosił 124 kg.

LONDYN. (obsł. wł.) W ćwierćfinałach pań światowych mistrzostw w tenisie stołowym, Węgierka Karpati uległa Pokornej-Depetrisowej (Czechosłowacja) w stosunku 11:21, 11:21, 18:21. W ćwierćfinałach panów Vana (Czechosłowacja pokonał Fredrikssona (Szwecja 21:11, 21:15, 21:13.

BERNO. (obsł. wł. W Arosie, odbyły się międzynarodowe zawody narciarskie w skokach, w których osiągnięto następujące wyniki: 1) Hugsted (Norwegia) 348,4 pkt.. 2) Birger Ruud (Norwegia) 333,8 pkt., 3) Krystian Mohn (Norwegia) 342, 6 pkt., 4) Asbjorn Ruud (Norwegia) 342,4 pkt., 5) Staaraldsen (Norwegia) 323,3 pkt., 6) Blum (Szwajcaria) 319,8 pkt.

NOWY JORK. Amerykanin Barber pokonał w czasie mistrzostw narciarskich Massachusest w konkurencji skoków znanego norweskiego skoczka Reigera Andersena. Barber osiągnął 68 i 69 i pół m., a Norweg 68 i 65 i pół m.

BALTIMORE. Mistrz świata wagi ciężkiej Joe Louis pokonał tu w pokazowej walce 4-rundowej Leo Matrizziani. Louis wykazał słabą grę nóg, natomiast ręce jego chodziły jak maszyna.

MELBURN. Rada Miejska z Melburn postanowiła prosić australijski Komitet Olimpijski o podanie kandydatury Melburn jako miejsca Olimpiady w 1952 roku.

Barbara Scott najlepszą sportsmenką świata

Nowy Jork. Mistrzyni świata i triumfatorka ostatniej Olimpiady Barbara Scott otrzymała złoty puchar, ofiarowany przez redakcję „Pollice - Gazeta" dla najlepszej sportsmenki świata.

„Pollice-Gazeta", która jest najstarszym pismem sportowym w Ameryce, uważa, że Scott jest jedną z najlepszych zawodniczek między sławami łyżwiarskimi wszystkich czasów.

CIEKAWOSTKI SPORTOWE ŚLĄSKA

Walne zebranie PZT, postanowiło ponownie powierzyć Śl. OTZ zorganizowanie międzynarodowych mistrzostw tenisowych, które odbędą się w sierpniu br. w Katowicach. Świadczy to chlubnie o organizatorach zeszłorocznych mistrzostw.

*

Znani koszykarze ligowego zespołu AZS Kraków, Rozpendowski i Nagórski, po ukończeniu rozgrywek ligowych, wracają na Śląsk, gdzie prawdopodobnie zasilą zespół katowickiej „Tęczy".

*

Śl. OZB skreślił ostatnio z listy członków z powodu nie wykazania żadnej działalności następujące kluby: Metalowiec Mikołów, Sparta Bobrek, Ruch Radzionków, Zryw Bytom, Zryw Nowy Bytom i Piast Cieszyn.

*

Śl. OPR zwrócił się do Opolskiego i Dolnego Śląskiego OZPR z propozycją rozegrania trójmeczu w koszykówce, szczypiórniaku i siatkówce.

*

Za niesportowe zachowanie się na zawodach, ukarani zostali przez WG. i D. Śl. OZB. Dubek i Minkus z kop. Katowice surową naganą z zagrożeniem 6-cio miesięcznej dyskwalifikacji na wypadek powtórzenia się tego rodzaju faktu.

*

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Gliwicach mecz o nieoficjalny tytuł mistrza Śląska pomiędzy dwoma najlepszymi zespołami żeńskiemi w tenisie stołowym — mysłowicką Lechią i gliwickim Piastem. Po tym meczu drużyny obu klubów rozegrają spotkanie przyjacielskie.

*

W marcu lub kwietniu br. rozegrane zostaną w Katowicach po raz pierwszy po wojnie mistrzostwa Śląska w koszykówce.

*

Były czołowy piłkarz Śląska, Mikisz, zaangażowany został przez ligowy zespół chorzowskiego AKS — na trenera.

*

Indywidualne mistrzostwa Śląska w boksie odbędą się w czasie od 5 do 7 marca br. w Katowicach. Do mistrzostw dopuszczeni zostaną pięściarze, którzy ukończyli 19 rok życia. Termin zgłoszeń upływa z dniem 25 bm.

Redaguje: Kolegium Redakcyjne. Redakcja: Katowice, ul. Młyńska 9., tel.: 309-73, 305-73, 355-83, 311-64 — Dział ogłoszeń: Telefon: 309-74 — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godziną 11—12 codziennie. — Wydawca: „CZYTELNIK", Katowice, ul. 3-go Maja nr 12 — Administracja: Katowice, ul. Młyńska nr 9 Prenumerata miesięczna zł 110,—, kwartalna 330 zł. P.K.O.: Katowice III-4950. — Druk: Drukarnia Nr 9, Sp. Wyd. „Czytelnik", Katowice, 3-go Maja nr 12. Tel. 310-59.

R 18029